

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NÉGVED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PÉNYGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

CV. ÉVFOLYAM, 94. SZÁM.

Debrecen, 1938 április 28 csütörtök

ÁRA: 12 FILLÉR.

Fent és lent

Darányi miniszterelnök több alkalommal hangsúlyozta a földkérdés fontosságát. Legutóbb is rámutatott arra, hogy a telepítés költségeinek fedezésére a költségvetésben biztosított összeget háromszorosára emelte fel, a telepítési akciót meggyorsítani kívánja. A kormány nagy súlyt helyez a kishaszonbérletek rendszeres alakítására, ezzel kapcsolatban már táprgyalásokat folytat a nagybirtokosokkal, de főleg egyházi javadalmasokkal. Erőteljesen kívánja alátámasztani a kisbérletű gazdák életét, mert az a leg-egészségesebb fejlődés, ha egy szorgalmas kishaszonbérlet-családból idővel megfelelő kigazda lesz. Ime tehát a kormány keresi az utat, módot, hogy mentől több embert juttasson földhöz, a föld révén kereseti lehetőséghez. És el kell ismerni, hogy ez az egyetlen út, amelyen a szociális és társadalmi feszültség levezethető, sőt azt is meg lehet állapítani, hogy a földkérdés ilyenén rendezése, illetve a probléma ilyenén megoldása sokkal célravezetőbb és nagyobb jelentőségű a nemzet szempontjából, mint sok minden más, melyről manapság oly sok esik. A legteljesebb mértékben helyeselhető a kormányzatnak az a törekvése, hogy felemelje a föld népet és ami legfontosabb, földhöz is juttassa.

Ez történik fent és most nézzük, mi történik lent, ezúttal szűkebb kazánban, Debrecenben, illetve annak határában. Aktualitást ad a kérdés feltevésének az, ami az ohat-i nagy városi birtok körül történik. A legutóbbi fejleményekről már tájékoztattuk olvasóinkat. Nem akarjuk ismétlni eddigi közleményeinket, de

annyi bizonyos, hogy az Ohat, mint nagybirtok megbukott, mint nagybirtok nem értékesíthető, mert hisz egyik értékesítési válság követi a másikat ennél a birtoknál.

A város nem kaphatja meg azt a haszonbért, mint régen, tehát minden kísérlet a megfelelő értékesítésre nagybirtok formájában dugába fog dőlni. Erre a következtetésre kell jutnunk a nagy garral igdehozott új bérlő fiaskójából és gyors visszavonulásából, erre kell következtetnünk a tavalyi sok kísérletezésből, mely végül is olyan bérlőt eredményezett, aki hamarosan megunta a díesőséget. A mai körülmények között a város alig kap bérlőt az Ohatra, mint nagybirtokra, de semmiesetre sem kielégítő haszonbér mellett, úgy-hogy ismét csak a város adófizető-polgársága rovására megy az újabb kísérletezés a nagybirtok-rendszerrel.

Ime ez történik lent. Ez, ami homlokegyenest ellentétben áll a kormány célkitűzéseivel

Szell belügyminiszter: Véget kell vetni Szálasi szervezkedésének

Viharos interpellációs nap a képviselőházban
Hubay Kálmán magyarázta Szálasi származását és bemutatta Szálasi honossági bizonyítványát — Hubay elnöki rendreutasításban részesült, mert azt állította, hogy a budapesti főkapitányságon a nemzetközi zsidóság szelleme érvényesül

Budapest, április 27. A képviselőház tegnap folytatta a beruházási javaslat vitáját. Vázsonyi János volt az első felszólaló. Hangsúlyozta a véderő fokozásának fontosságát. De ilyen program megvalósításának alapfeltétele a gazdasági élet nyugodt menetének biztosítása.

— Helyeslem — mondta —, hogy a sibilás és csempészes megakadályozására a hatóságok mindent elkövetnek, de ne bénítsák meg a gazdasági életet felesleges vezérúttal.

Horváth Zoltán: A zsidókat nem hagyják megélni, de kiutazni sem engedik őket.

Reményi-Schneller pénzügyminiszter: Nem lehet sibilni és a csempészeket védeni. Nem engedjük.

Nagy zaj keletkezett. A baloldalon kórusban kiáltják a képviselők:

— Talán mi védjük a siberet? Reményi-Schneller: Ne méltóztassék a sibereteket védeni!

Fábián Béla: Mi sohse védjük!

Reményi-Schneller a baloldala mutat: De védtek erről az oldalról.

Apponyi György: Tessenek konkrét adatokat felhozni.

Nagynehezen elült a zaj és Vázsonyi János a továbbiakban azt hangsúlyozta, hogy véget kell vetni annak, hogy valaki itt a képviselőházban délelőtt zsidózhasson és délután vállalatok párnázott

báronyszékeiben egészen más fel-fogást képviseljen.

Tildy Zoltán három millió nincstelen magyarról

Tildy Zoltán a következő felszólaló, ki a pénzügyminiszter kijelentésére azt feleli, hogy ha az ő pártjában lenne valaki, akivel szemben siberet védelmének vádja helytálló, a párt rögtön levonná a konzekvenciát. Kéri tehát a pénzügyminisztert, konkretizálja a vádat.

Reményi-Schneller: Ezt a kijelentést a képviselő úr a kigazdapárt nevében tette?

Tildy: Igen.

A baloldali ellenzéken kórusban kiáltoznak a képviselők: Az egész ellenzék nevében tesszük mi is!

A továbbiakban Tildy Zoltán a fegyverkezés sürgősségét hangsúlyozta. Kifogásolta, hogy a kormányzatnak nincs komoly szervezen átfogó reform programja. Majd a hárommillió nincstelen magyar problémáját veti fel. Ez a hárommillió eddig türelmesen viselte sorsát, de ha most is kimarad, össze fog törni a türelme és akkor nemesak a budapesti ueca zaját fogjuk hallani. Hivatkozom azokra a képviselőkre — folytatja —, akik együtt járnak velem a Tiszántúlt és látják, hogyan pusztul a magyar fajta egyik leg-értékesebb rétege. Ez is honvédel-

mi kérdés, ez a súlyos probléma. Letett a Ház asztalára egy statisztikai füzetet és fényképeket, melyek a rossz táplálkozás szomorú következményeit demonstrálják. Földet követelt a vidéki nincsteleneknek. Ha új falvak keletkeznek, az intelligencia is fokozottabban jut elhelyezkedéshez. Előnti az embert a keserűség — folytatja —, ha hallja a panaszokat, hogy öt-hat gyermeknek nincs mi ennie.

Meisler Károly: A zsidókérdést azért ne nyomjuk el!

Horváth Zoltán: Magyar kérdés ez, ez a legfontosabb!

Szabotázs vagy kedvetlenség

Tildy Zoltán: Az utóbbi időben sokszor esett szó szabotázsról. Véleményem szerint különbséget kell tenni szabotázs és kedvetlenség között. A szabotázs bűn, de én a kedvetlenséget megértem, bár elítélem. Vannak ma magyar honpolgárok, kik kedvetlenül végzik munkájukat a szerintük bizonytalan jövődől miatt. Ezek felé is szól a válaszom, mi lesz a következménye, ha itt abbahagyják a munkát. A fokozódó munkanélküliség újabb feszültségeket teremt és újabb intézkedéseket involvál a kormányzat részéről. Rajnissnak válaszulva kijelenti:

— Vegye tudomásul az ország, hogy nincsen kétféle magyar sors,

és programjával a földkérdésben, ellentétben áll minden közület szociális feladataival.

A Hortobágyon a török világ előtt számtalan falu virágzott. A török dúlás riasztotta el onnan a virágzó falvakat. A mai világban nincs lehetetlenség. Mussolini mocsarak helyén emeltetett falvakat, termőföldet varázsolt olyan területeken, melyeken kietlen pusztaságok, vagy terméketlen mocsarak voltak. Az Ohaton mégis vannak

jobb adottságok. A szikesföldek megjavítására számos mód áll rendelkezésre.

Az Ohaton is virágzó községet lehetne alakítani parcellázás útján.

A meglévő uradalmi épületek alkalmasak volnának a falu központjának. Legelőgazdaság, megfelelő állattenyésztés megadná az alapját sok-sok kisember boldogulásának.

Es milyen szép gondolat, hogy

az Ohaton létesítendő új települést Baltazár Dezsőről neveznék el. A tiszántúli református püspök nagy nevének méltó emléket igazán ezzel állítanának, hisz ő úgy szerette ezt az édes drága magyar földet, amellyel egygyéforrt, amelynek virágzásáért szíve élete fogytáig dobogott.

Baltazárfalva egy szimbólum lenne, szimbóluma a magyar nép boldogulásának! Vajjon megértik-e ezt a gondolatot Debrecenben?

— Aki fűsöket evett, vagy ivott és ezért rosszul érzi magát, annak egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és felhívja egész szervezetét. Kérdezze meg orvosát.

csak egy magyar sors van. Ebben a sorsban vagy megélünk, vagy elpusztulunk. A jövő eredményeit csak a magyar nemzet és a magyar erő határozhatja meg. Külön elbírálás alá nem eshetnek sem társadalmi rétegek, sem egyes külön személyek.

Az elnök bejelenti, hogy nyolcórás ülés tartására érkezett indítvány. Csütörtökön már nyolcórás ülést tart a Ház.

Gróf Festetics Sándor interpellációja

Ezután rátértek az interpellációkra. Gróf Festetics Sándor a Budapesti Községi Elélmiszerezésben dolgában interpellált. Még meg sem kezdte szavait, máris a közbeszólások özöne zúdult feléje: — Na, mi vagy a mangarokkal? Dariznak még?

Festetics Sándor felsorolja, hogy az élelmiszerezésben, amióta oda bevonultak a szociáldemokraták, üldözik azokat, akik nem hozzájuk tartoznak, kis botlásokért kellemtlenkednek, lefokozzák őket. Nem kimélnék senkit, azt sem, aki katoná volt. Degradálják az embereket.

Berg Miksa: Ki az a darizó mangar, aki lefokoz? (Nagy derűtség a Ház minden oldalán.)

Mojzes Sándor: Nyugalmozott őrnagy a vezérigazgató.

Festetics: Nem az őrnagy a hibás. Hanem azok, akik felettük állnak és akiket a pártpolitika irányít. Itt is az érvényesül, mint amelyről már szóltam. A Jánus-arcú kompromisszumról emlékeztem meg. Kifelé Náci, befelé szoci...

Rassay: Sőt befelé kommunista.

Festetics: A fővárosnál hideg terror uralkodik a nemzeti szociálistákkal szemben. És mikor a kormány a zsidókérdést akarja megoldani, akkor a közúti adószabályhoz most is kineveztek egy Jellinek nevű zsidót.

Malasics: Ott is jár a húsz százalék.

Berg Miksa: Hallatlan! Hol van Csilléry? (Derűtség.)

Festetics interpellációja végén végén kormánybiztost kért a vizsgálások megszüntetésére.

Szél József belügyminiszter azonnal válaszolt Festetics interpellációjára. Hangsúlyozta, hogy a székesfőváros gépezetétől teljesen távol kell tartani a politikát. Kijelentette, hogy csak arról van tudomása, hogy az élelmiszerezésnél anyagi természetű visszaélések, nevezetesen lopások miatt tényleg történtek elbocsátások. Felszólította Festeticset, hogyha olyan adatai vannak, melyek alátámasztják felszólalását, terjessze azokat be.

"Fegyvert és földet"

Némethy Vilmos interpellált azután annak a belügyminiszteri nyilatkozatnak tárgyában, amelyet Szél József egy bizottsági ülésen az ő pártjuk gyűléseinek betiltásával kapcsolatban mondott.

A miniszter nyilatkozatában azt kifogásolta, hogy Némethyék pártjának meghívóján a Fegyvert és földet! megjelölés szerepelt. Az interpelláló képviselő részletesen fejtegette, hogy pártja mit ért ez alatt, természetesen azt, hogy ők a hadsereg felfegyverkezésére szorgultak s mivel a fegyver egye-

dül nem oldja meg a honvédség kérdését, ugyancsak természetes, hogy földet is kívántak.

Magyarország az alkotmányos szabadság országa

Szél József belügyminiszter a Némethy Vilmos körül csoportosult néhány képviselő, így Rakovszky Tibor, Matócsy Mátyás, Rajniss Ferenc, Hubay Kálmán és mások sűrű közbeszólása közben azonnal válaszol az interpellációra.

— En a bizottsági ülésen — mondotta a belügyminiszter — azt fejtegettem Buchinger képviselő urnak adott válaszában, hogy téves tendenciát tulajdonított a közgazgatási hatóságoknak, mikor azt állítják és hiszik, hogy csak a szociáldemokrata párt gyűléseit nem engedélyezik.

— Az egyik párt például — mondottam — meghívójában földet és fegyvert követel. A kifogásom ez ellen az, hogy nem tulságosan szerencsés fogalmazás.

A belügyminiszter egyre fokozódó zajban folytatja beszédét és Sztranyavszky elnök sorra utasítja rendre a közbeszóló szélsőjobb-oldali képviselőket.

Szél József belügyminiszter: Teljesen téves a képviselő urnak

az az állítása, mintha azt mondtam volna, hogy olyan pártnak, amely ilyen meghívót bocsát ki, nem fogok gyűlésre engedélyt adni.

— Tartom magam ahhoz az elvhez, hogy amíg valamilyen konkrét ügy nincs előttem döntés végett, előzetesen abban nem foglalkozom állást. Magyarország az alkotmányos szabadság hazája, de a rendészeti szempontokat is szem előtt kell tartani.

Némethy Vilmos viszonzásában kijelentette:

— A belügyminiszter válaszában nem ismerte el, amit a kormány elismert, hogy a honvédelem szempontjából kell a fegyver.

A Ház minden oldalán óriási vihart váltott ki Némethy Vilmosnak ez a kijelentése. A jobboldalról a tiltakozó közbeszólások pergő tüzet zúdították Némethy Vilmos és a szélsőséges képviselők ellen. Némethy végül kijelentette, hogy szerrinte a meghívóban nincsen támadás a magyar alkotmányosság és a parlamentarizmus ellen.

Sztranyavszky elnök ezután szavazásra tette fel a miniszteri választ elfogadásának kérdését. Az egész kormánypart, a polgári ellenzék, a kisgazdapárt, a kereszténypart felállással elfogadta a miniszteri választ.

Honig Emil áthelyezte

utódai só és liszt nagykereskedését Rákosi Jenő (Király) ucca 4. szám alá.

Ujra a Szálasi ügy

Hubay Kálmán interpellálta ezután a belügyminisztert „egyes hatósági közegek politikai tulkapásairól és a törvényes alapot nélkülöző rendőri intézkedések hatálybantartása tárgyában”. A maga és Szálasi pártjának ügyeit tette szóvá.

Hubay Kálmán interpellációjában szövegét, hogy pártjának gyöngyösi vezető embere szabályszerűen bejelentette a gyöngyösi rendőrkapitányal, hogy a párt helyiesoportot óhajt megalkotni. A rendőrkapitány ezt először nem akarta tudomásul venni, — majd amikor a törvényre figyelmeztette, rendőri felügyelet alá helyezte pártjának ottani három tagját. Szél József azokról a rendőri intézkedésekről, amelyek során Budapestben 72, az országban pedig 200 embert helyeztek rendőri felügyelet alá. Felhívta a figyelmet arra, hogy míg az első kiadott hivatalos jelentés azt mondja, hogy a rendőri felügyelet alá helyezettek alkotmányellenes törekvéseket tápláltak és ezeket törvényes eszközökkel akarták megvalósítani, még sem adták őket az ügyészségnek, sőt a miniszterelnök egy nyilatkozatában ki is jelenti, hogy majd akkor indul meg az eljárás „ha olyan momentumok merülnek fel, amelyek ezt indokolttá teszik”. A hivatalos jelentés tehát vagy felületes, vagy tudatosan valótlan állít. (Nagy zaj, ellentmondások).

Megemlítette, hogy Fridrich István lapja is megállapította, hogy a rendőri felügyelet alá helyezésre nincs törvényes alap. Állítja, hogy ez azért történt, mert a budapesti főkapitány-ságon a nemzetközi zsidóság szellemében érvényesül. (Korniss Gyula elnök ezért rendreutasította Hubay Kálmánt).

Ezután Sulyok Dezsőnek a tegnapi ülésen Szálasi Ferencről felhozott adatait vette sorra és egyenként megcáfolta. Eredeti okmányokra hivatkozva elmondotta, hogy egy 1916-ban kiállított keresztlevél szerint Szálasi nagypapja „Szálasiak” szerepelt. Sa-

lyok okmányait, oláh anyakönyvezető állította ki, aki nyilván román név-egyelemzést hajtott végre az anyakönyvi kivonaton. Felmutatta Szálasi édesapjának a magyar uralom alatt kiállított halotti anyakönyvi kivonatot, amely szerint az 1830 évi január hó 26-án meghalt Szálasi Ferenc Franz Szálasiának írta alá nevét, elmondja, hogy idős Szálasi Ferenc őrmester a kassai katonai tábori lelkészi hivatalban jelentette be a születést s ezért német anyanyelvű az anyakönyvi kivonat. Okmányokat mutat fel, melyek bizonyítják, hogy Szálasi Ferenc édesanyja Szakmáry Erzsébet y-nal írta a nevét. Eredeti okmányt mutat fel arra, hogy Szálasi Antal Kajetánt, — mint volt magyar honvédet 12 évre az osztrák hadseregbe sorozták be. Felmutatta, hogy idős Szálasi Ferenc 1896-ban erzsébetvárosi illetőséget kapott. Bemutatta Szálasiaknak 1906-ból származó honossági bizonyítványt és kijelentette, hogy a bizonyítványokat nem adja ki a kezéből de egy órára leteszi a Ház asztalára.

Mojzes Sándor: Mit szól ehhez Sulyok?

Hubay végül elmondotta, hogy múltán a családi okmányokban a Szálasi név háromféle írásmódon szerepelt, 1925-ben Szálasi Ferenc iratot intézett a belügyminiszterhez, hogy álla-

Vígsház

MA UTOLJARA

JÓKAIMÓR legszebb regénye

Fekete gyémántok

Jávör — Szelezky — Törzs — Csontos — Mály.

Holnaptól:

A zendai fogoly

pítsa meg nevének írásmódját. Erre választ nem kapott, amire Szálasiak kezdte írni a nevé, gondolván, hogy emiatt nem tehetnek neki szemrehányást.

A belügyminiszter válasza

Szél belügyminiszter nyomban válaszolt s kijelentette nagy vihar közben, hogy Hubay Kálmán védő beszéde közben megállapított, hogy felforgató egyén összeütközésbe került az államrenddel. Sem rokonszenvvel, sem ellenszenvvel nem bírálta el ezeket az eseteket. Ismertette Szálasi 1937. évi mozgalmát, amikor NAP címen olyan pártot alakított, amely az ország alkotmányos rendjével, tételes törvényeivel ellentétes felforgató programot hirdetett. Ugyanekkor egy mozgalmi harci utasítást adott ki s utasításában kijelentette, hogy a mozgalom teljesen katonai, továbbá, hogy elítéli a parlamentben való szereplés gondolatát, mert a parlament munkáját a legnagyobb népesülés tartják, Szálasi további körleveleiből még ilyen kitételeket idézett a belügyminiszter: „Egyetemes magyar parancsuralmat akarunk.” „Mi a hatalom birtokosai és nem részesei akarunk lenni. Mi nem politizálunk, csak harcra készülünk és rövidesen hareba bocsátjuk a magyarság ellenségeivel és leszármazottainkkal.”

Percekig viharzott a Ház, amikor végre a belügyminiszter folytatni tudta beszédét:

— Alkotmányunk egyik főszabályát követtem, amikor megtettem azokat a rendészeti intézkedéseket. Azok után történt, hogy amikor betiltottam a párt működését, hónapokon át észlelnem kellett, hogy mindezek ellenére nyíltan, vagy titokban, konspiratív uton folytak tovább a szervezkedések. Mojzes János: Egyes köztisztviselők ünneplik őket.

Szél belügyminiszter: Kötelező éreztem magam, hogy ennek végét vessék, a törvényes kormány törvényes rendelkezésének érvényt szerezsek s elrendeltem, hogy érvényt kell szerezni a feloszlató rendelkezésnek s véget kell vetni Szálasi szervezkedésének. Utasításomra történt, hogy a rendőrség megtegye a karhatalmi intézkedéseket. Házutatások voltak s ezek során a rendőrség kezére jutott az az anyag, amely az eljárás-hoz szükséges volt és igazolta az előzményeket. A rendőri felügyelet alá helyezéseket szükséges volt elvégezni, mert garanciákat kellett szerezni, hogy az illetők nem folytatják tovább titkos tevékenységüket. Nem lehet azt mondani tehát, hogy a rendőrség önkényesen járt volna el s amit az interpelláló képviselő ur a rendőrségről mondott, minden bántó el nélkül meg kell állapítanom, határos a destruktívval. A belügyminiszter szavai közben óriási vihar tört ki. A szélső-jobboldali képviselők kiáltozni kezdtek.

Szél belügyminiszter: A magyar királyi rendőrség nemcsak az én megítélésem, de a közvélemény és a képviselőház véleménye szerint is hivatása magaslatán áll.

A belügyminiszternek e szavaira hatalmas taps tört ki a kormányparton.

— Visszautasított azokat a gyanúsításokat, mintha a rendőrségi tisztikarnak helytelen világnézeti korlátosságai lennének, mint amelyeket a képviselő ur állított. Az államrendőrség felettes hatósága a belügyminiszter, nekem tesék szemrehányást tenni, én nem térek ki a felelősség elől. Hogy Szálasival milyen magatartást

gyakorolnak a hatóságok a jövőben, az tisztán az ő magatartásuktól függ.

A kormánypart megtapsolta a belügyminisztert.

Hubay viszonzása után ismét a belügyminiszter beszélt és felolvasta Hubay interpellációjának egy részét, mely szerint hajlandó-e odahatni a miniszterelnök, hogy az a nemzetközi zsidószellem, amely törvénytelen intézkedésekkel megnyilvánul az egyébként nagyszerű rendőri tisztikarban, kiirtassék? A miniszter ezután kijelentette, hogy nem felel meg a valóságnak, hogy egy napon oszlatták volna fel Szálasi pártját és rendelték el a rendőri felügyeletet.

Két Szálasi párti dijnok esete

Rajniss Ferenc Kenézli Tibor és Mester Kálmán elleni eljárások ügyében interpellált, mire a belügyminiszter kijelentette, hogy Kenézli esetében az történt, hogy egy közszolgálati alkalmazott nyilvános helyen, egy népgyűlésen demonstratív módon tüntetett egy olyan párt mellett, amely párt törvénybe ütköző magatartása miatt fel lett oszlattva. Ezért egyéni és rendőrileg felelnie kell szólnoki állásából elmozdított, ami ellen jogorvoslattal élt.

Rendkívül sajnálom, hogy a képviselő úrnak ellen kell mondanom, de kijelentem, hogy az általa rossznak és hibásnak mondott utat tartom kötelességemnek továbbra is követni, mert azon a véleményem vagyok, hogy az állam körendjéért, a törvények megtartásáért felelős vagyok.

Böszörmény szökése

Utolsónak Payr Hugó interpellált Böszörmény Zoltán szökése és menedékjoga tárgyában, aki a saját híradása szerint Bécsbe szökött, az ottani hatóságoknál jelentkezett mint politikai menekült, letelepedési engedélyt kért és kapott. Ebből — úgy mond — nyilvánvaló, hogy a német kormány nem úgy kezeli a politikai menekülőket, mint annak idején Ausztria. Kéri a belügyminisztert, indítson vizsgálatot, kik a felelősök Böszörmény szökéséért és alkalmazzon szigorú megtorlást.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

„Házhelyet és földet minden magyar munkásnak” — hangoztatták az egyetemes konvent közgyűlésén

A református egyház konventje tegnap közgyűlést tartott, melyen mint a dunántúli egyházkerület képviselője megjelent Darányi Kálmán miniszterelnök. Az egyetemes konvent világi elnöke, Balogh Jenő megnyitójában hódolóan emlékezett meg István királyról. Reményét fejezte ki, hogy a kormány milliárdos programja megvalósítja a hozzáfűzött várankozásokat. Mindent el kell követni ezután, hogy minél több, végezményben minden derék, takarékos és szorgalmas magyar munkás házhelyet és kis földbirtokot szerezhesen magának.

Állandóan friss vajot, turót, tejfölt, sajtot és csemegét
Mogyoróssy Ilona üzletében
(Kossuth u. 8. Kölcsonsegélyző épülete) szerezhet be.

Káprázatos pompa a tiranai esküvőn

Színarany tényérok, arany evőeszközök

Tirana, április 27. Albánia királya szerdán tartotta esküvőjét. Albánia felvonult minden festői pompájával, hogy részt vegyen a királyi esküvőn. Százegy ágyulövés hirdette az ünnepségek kezdetét. Az esküvői szertartáson a királyné tanuja volt gróf Apponyi Antal, Zogu királyé Ciano gróf olasz külügyminiszter. Az esküvőn a magyar arisztokrácia nagy számmal jelent meg festői díszmaggal. A hölgyeken a legújabb párisi és londoni divatú ruhák. Gróf Apponyi Geraldine az esküvőre hófehér muszlin ruhában volt.

Homlokán vágont erő diadém ékeskedett a Szkander bég jelenlétével.

Geraldine királyné ruhája az egyetlen fehér ruha, a többi ruha előírásos pasztellkék.

Esküvő után a királyi palotában 160 teritékes ebéd volt. A helyet nem kapott vendégek részére a város két szállodájában terítették.

A királyi lakodalmot olyan pazar bőséggel és pompával zajlott le, hogy talán csak Faruk egyiptomi király lakodalma volt hozzá hasonló.

Arany tényérok, arany evőeszközök és mindaz az étel, ital, melynek híret csak hallotta, vagy talán még nem is hallotta az albán nép. Ebéd után, délután négy órakor a királyi pár elutazott Durazzóba, ahol mesés kastély várja őket.

A királyi esküvőn megjelentek a világlapok tudósítói, filmfelvételei is, akik külön-külön autót kaptak a királyi udvartól.

A külföldi újságírókat nagyon meglepte az, hogy nem tudnak külföldre telefonálni és a posta is csak hetenként háromszor indul.

A zenét a királyi lakomán egy londoni jazz és egy albán cigányzenekar szolgáltatta. Albán néptánc nyitotta meg a bált, melyet a királyi nővérei nyitottak meg. A király és királyné gyönyörködve néztek, ahogy elkigyóztak előttük a táncoló párok sorai, kendőt lobogtatva feléjük. Magyar részről a bálon báró Villani római magyar követ jelent meg.

Tirana, április 27. (Stefani.) Zogu király esküvője Apponyi Geraldine grófnővel szerdán délben 12 órakor volt a tiranai királyi kastélyban. Tanúk voltak gróf Ciano olasz külügyminiszter és Abid herceg, a király sógora a király részéről; míg a menyasszony tanúi báró Villani Frigyes magyar követ és gróf Apponyi Károly voltak.

Az anyakönyvvezetői tisztet az albán képviselőház alelnöke látta el. Az esküvőn jelen voltak az albán királyi ház tagjai, a Savoyai herceg, a Bergamói herceg, továbbá sok albán előkelőség és a diplomáciai testület tagjai.

Az angol sajtó ma is részletes leírásban foglalkozik Zogu király és Magyarország fehér rózsája, Apponyi Geraldine grófnő lakodalmával. A Daily Mail írja, hogy a menyasszony uszályát Tirana két legszegényebb gyermeke vitte. A

menyasszony ugyanis szívén akarta viselnie új nepe gyermekeinek sorsát. Megjegyzni a lap, hogy a nászajándékok között a legnagyobb figyelmet az a négy pompás hófehér paripa keltette, amelyet Horthy Miklós kormányzó adott a királyi párnak.

Zogu király esküvője alkalmából az olasz király és császár sárkányt ábrázoló művészi szobrot küldött az albán uralkodónak, a Duce négy aranyozott bronzvázát, amelyeket Napoleon ajándékozott annak idején Elise nővérének, Bacciohi toscanai nagyherceg feleségének, Ciano külügyminiszter pedig egy nagy ezüstölt ezüst műtárgyat.

Az esküvő alkalmából a római pénzverdében százlírás aranypénzt vertek Zogu király képmásával és a következő felirattal: „Zogu király házassága nemzeti esemény”.

Nemzeti ünnep és esküvői menet

Tirana, április 27. A királyi esküvő alkalmával egész Albániában nagy nemzeti ünnep volt. Az esküvői menet a következő volt: A király és menyasszonya mögött Ciano gróf olasz külügyminiszter és Apponyi Antal gróf haladt. Utánuk következett a bergamói herceg, az olasz császár képviselője. Az esküvői menet indulását Tiranában 100 ágyulövés jelezte. Albánia valamennyi nagyobb helységében szintén 100 ágyulövés jelezte az esküvői szertartás kezdetét. Az esküvői szertartás előtt Albánia valamennyi templomában istentiszteletet tartottak. Közvetlenül az esküvő után díszebéd volt a királyi palotában, amelyen teljes számban megjelent a diplomáciai kar. Közvetlenül a díszebéd befejezése után az ifjú királyi pár a királyi család és a kormány kíséretében Durazzóba utazott. A ki-

Zogu király.

Apponyi Geraldine királyné.

rályi pár Durazzóban a királyi nyári palotájában fog lakni. Az ünnepségek az egész országban a királyi párnak hódoló lakosság teljes részvétele mellett folytak le. Az esküvői ünnepségek idejében a mohamedánok, katolikusok és a keresztény ortodox egyház tagjai „Isten békéjét” kötötték.

A francia miniszterelnök és külügyminiszter Londonban

London, április 27. Daladier francia miniszterelnök és Bonnet francia külügyminiszter repülőgépen jövet ma délután 5 óra 40 perckor a croydoni repülőtérre érkezett.

Páris, apr. 27. Párisban úgy vélik, hogy az angol-francia megbeszélések egész Európa sorsára döntő kihatással bírnak. A lapok egy része mindkét oldalon megnyilvánuló optimizmus ellenére is utal arra, hogy Londonban a francia államférfiakra igen súlyos feladat vár, minthogy főbenjáró kérdésekben a két nagyhatalom álláspontja nem fedt egymást. Általános nézet az, hogy a tárgyalások legkényesebb pontja a cseh kérdés.

A Liberté utal arra, hogy Anglia Csehországot a kisebbségi kér-

désben gyors és nagy engedmények nyújtására készítette. Kérdés azonban, hogy Franciaország követni fogja-e ezen a ponton Angliát.

Debreceni származású tengerész-kadett hőstette az ioni tengeren

Egy debreceni fiatalember hőstetéről adnak hírt a külföldi lapok. Veress György, aki éveket ezelőtt egyik debreceni gimnázium tanulója volt s azután Budapestre került, Triestbe az ottani Tengerészeti Akadémiának egyetlen külföldi hallgatója.

A debreceni fiatalember — akinek édesapja Debrecenben a közraktár igazgatója volt, az Ioni tengeren páratlan hőstettet hajtott végre. Egy búvárgyakorlatnál egyik búváröltönybe öltözött olasz kadett alatt a vas-kötél elszakadt s a fiatalember súlyos ércöltözésben lezuhant a tenger fenekére, 250 méter mélységbe.

A hivatásos búvárok minden mentési kísérletet csődöt mondott már, mikor Veress György búvárruhába öltözött s 37 percig a víz alatt tartzkodva páratlan bravúrral kimentette bajtársát. A triestzi Tengerészeti Akadémia parancsnoksága kitüntetésre ajánlotta a debreceni fiatalembert hőstettéért.

Hungária filmszínház

MA: UTOLJARA az érdekes vigjáték:

Egy lány, aki nyer

Előadások: 5, 7, 9-kor! Híradó!

HOLNAP: „DÖNTŐ PILLANAT” !!!

Részleteiben is elfogadták a zsidójavaslatot

A húsz százalékba nem lehet beleszámítani a tűzharcost, a hadirokkantat és a hősi halált halt szülők gyermekét

A képviselőház egyesített bizottsági szedán délután befejezték a zsidójavaslat tárgyalását. A bizottság a részletes tárgyalást a 4. szakaszánál folytatta. Az előadó a második bekezdés helyébe a következő szöveget javasolja:

Ebbe a 20 százalékba nem lehet beleszámítani: a) a hadirokkantat, a tűzharcost, továbbá a hősi halált halt szülők gyermekét és a hadiözvegyet;

b) azt, aki az 1919. évi augusztus hó 1. napja előtt tért át, valamely más bevett felekezethez és megszakítás nélkül ugyanennek a felekezetnek a tagja;

c) a b) pont alá eső szülőknek 1919. évi augusztus hó 1. napja után született olyan leszármazottját, aki nem az izraelita felekezet tagja.

Mikecz Ödön igazságügyminiszter a szakaszt az előadó által előterjesztett módosított szövegben való elfogadását kérte. Hangsúlyozta, hogy azt az eshetőséget is feltételezni kell ugyanis, hogy aki áttért, annak már nagykorú gyermeke is lehet, aki vele együtt nem tért át. Nincs semmi ok arra, hogy azt a 20 százalékban kívül eső kontingensbe vegyék fel.

Rassay Károly: Az 1919. augusztus 1. előtt kikeresztelkedtek gyermekei? Tisztázzuk.

Mikecz Ödön: A szülő kitért 1919. augusztus 1. előtt. Vannak gyermekei, akik követik a szülő vallását. Ha azonban olyan nagykorú gyermekei is vannak, akik nem követik a szülői vallást, hanem megkivántak maradni eredeti vallásukban, náluk kétségkívül semmi ok nem állna fenn, hogy a szülők külön kedvezményét rájuk is érvényesítsük. A b) pont így szól:

Azt, aki 1919. évi augusztus első napja előtt tért át valamely bevett felekezetre s megszakítás nélkül ugyanennek a felekezetnek tagja.

Ruppert Rezső: S aki vele kitért?
Mikecz Ödön: Az kétségtelenül a 20 százalékban kívül esik. De előfordulhat az is, hogy vegyes házasságról, katolikus és izraelita házasságról van szó, amelyben a szülők vallását követik nem szerint a leszármazók.

Ruppert Rezső: Ha vegyes házasság van és reverzális alapján a keresztény felváltást követi a gyermek, akkor mi a helyzet?

Mikecz Ödön: Akkor valamilyen 80 százalékos kontingensbe esik.

A bizottság a negyedik szakaszt az előadó módosításával fogadta el.

Az 5. szakaszánál az előadó három módosító indítványt nyújtott be, majd **Mecser András** szólalt fel. Le akar számolni még egy pár babonával. Egyik babona az, amikor azt mondják, hogy kisibolják a vagyont. Ugy tudja, hogy nagyon megerősítették a hátr őrzését. Az ilyen deviza, az ilyen arany, az ilyen érték már akkor ki volt vonva a közforgalomból, amikor az iróasztalokba tették. Ezeket már 1937-ben kivonták, vagy a belföldön, vagy a külföldön pihennek. A másik ijesztgetés az, hogy a zürichi pengőjegyzés a törvény következtében esni fog. Ez egészen hidegen hagyhat minket, mert pengőért nem vásárolunk Zürichben semmit. Zürichben árukliring van. A zürichi jegyzés esésétől való félelem nem egyéb, mint közgazdasági babona. **A harmadik beállítás az, hogy**

aranyat visznek ki. Ezt is megakadályozzák a határon. Aranyról csak olyan formában lehet szó, hogy gyémántot stb. visznek ki. Ezek olyan dolgok, amiktől nem szabad megijedni.

Azt is mondják, hogy ember-sibolás folyik és már igen nagy tudású és nagyhatalmú közgazdasági férfiak mentek ki és hagyták el az országot. Nekik jó utat kívánunk s kérjük őket, hogy csak maradjanak ki. Ez a fentiekben változtatt gazdasági defetizmus természetesen legelőkeltebben a sajtóban nyer kifejezést s ezért nagyon szükségesnek tartja, hogy a szakaszban foglalt határidőt hozzák előre.

Rassay Károly: Mecser beszédéből annyira érdekesnek és a helyzetet annyira megvilágítottan találja, hogy kéri az elnököt, gondoskodjon arról, hogy a beszédet szóról-szóra a sajtó rendelkezésére bocsássák.

Györki Imre hozzájárul Rassay indítványához.

A bizottság a szakaszt az előadó módosító indítványával fogadta el.

A 7. szakaszánál az előadó módosító indítványt terjesztett elő, hogy a szakasz második bekezdését egészítsék ki úgy, hogy azokat a kedvezményeket, amelyek a negyedik § második bekezdésében szerepelnek, a 7. szakaszban felsorolt szabadfoglalkozások körében is tekintetbe vegyék.

Meizler Károly indítványozta, hogy az 5 százalékos arányt terjeszték ki a kereskedelmi és iparkamarákra is. Ezt azzal is megindokolja, hogy a sajtókamaránál, a színművészeti kamaránál és a mérnöki kamaránál amúgy sem érvényesül a törvény, mert a kivételek hozzáadásával jelenleg sem sokkal több zsidó van ezekben a kamarákban.

Mikecz Ödön igazságügyminiszter kérte, hogy a szakaszt az előadó módosításával fogadják el. **Meizler** indítványát nem fogadhatja el.

Valamennyi hátralevő szakaszt elfogadta aztán a bizottság, csak egy-kettőnél eszközöltek lényegtelen módosítást.

Amikor az áldozatos munkáért hűséggel fizet a magyar nép

Megható ragaszkodásukról tettek tanubizonyosságot a napokban az öszi református presbiterium tagjai, fiatal helyettes lelkészek **Váczy Dezső** mellett, amikor **Harsányi Pál** esperestől meglepetésszerűen elhelyeztetéséről értesültek.

Ilyen hirtelen elhelyezés ugyanis csak fegyelmi vétség fennforgásakor szokott történni, itt pedig egy puritán, lelkes, fáradhatatlan, mindenki által megbecsült és áldozatkészségben is szép példát nyújtó lelkipásztor ért volna ez a gyáva, aki a múlt évben is egy havi fizetését áldozta a templomrenoválására és éjt-nappallá téve dolgozott az egyházzért és történt ez anélkül, hogy a vádról értesítették volna s a védekezésre módot adtak volna.

Mint egy ember állott mellé az ottani presbiterium s kérték jelenlevő esperesüket **Harsányi Pált** az elbelyezés visszavonására, ami igen fontos érdeke az öszi egyháznak, amely éppen az ő fáradságát nem ismerő munkája eredményeként most lépelt a gazdasági javulás útjára.

Leleplezték a Vasgárda vezérének idegen származását is

167 vezető vasgárdistát internálnak.

Bukarest, apr. 27. A lapok holnap újabb okmányanyagot közölnek. Ezúttal Zelea Codreanu-nak, a feloszlatott vasgárda szervezet vezérének személyéről. Kitérnek, hogy Codreanu teljesen kétes származású. Atyjának neve születési bizonyítványa szerint nem Codreanu, hanem Juon Zilinski, tehát idegen hangzású volt. Házassági okmányai szerint Juon Zilinski egy

Brauner Eliza nevű idegen nőt vett feleségül. Atyja csak három esztendővel később kérte családi nevének Codreanu-ra való változtatását. A lapok holnap közlik a belügyminiszter rendelkezését, amellyel az államellenes tevékenységű vasgárda szervezet 167 vezető tagjának egy esztendőre kényszer-tartózkodási helyet jelöl ki.

A Mefhosz a diplomás ifjuságnak a hadseregben való elhelyezkedéséért és a sajtószabadságért

Budapest, április 27. A 19 országos MEFHOSZ kongresszus második napján két plenáris ülésen az ifjúságot elsősorban érdeklő kérdéseket tárgyalták le az összegyűlt delegátusok. Sor került a MEFHOSZ-nak a magyar hadsereg kötelekében elhelyezendő magyar ifjúságról szóló javaslatára. Ez a javaslat úgy kíván segíteni az értelmi ifjúság súlyos szociális helyzetén hogy felkéri a honvédelem vezetőjét, hogy a hadsereg újjászervezése alkalmából a nagymértékben emeljék a hadsereg tisztikarának létszámát és ezen létszám emelése alkalmával elsősorban az értelmi ifjúságnak egyetemet végzett és emléklappal rendelkező, az erkölcsi szempontoknak a legteljesebb mértékben megfelelő tagjai jöjjenek számításba.

A MEFHOSZ memorandumot fogadott el a sajtószabadság kérdéséről is, melyben kifejti, hogy nem mehet el szó nélkül a napokban nyilvánosságra került sajtójavaslat mellett. Mélységes aggodalommal tekintenek a törvénytervezet elé, mely éppen a márciusi vívmányokat akarja csorbítani. A ja-

vaslat szerint minden sajtóterméket, az időszaki lapok kivételével, tehát minden könyvet, terjesztés előtt be kell mutatni az ügyészségnek. Ez az intézkedés — mondja a memorandum — gyakorlatilag rosszabb lenne az előzetes cenzurnál is, mert eleve megfélemlítene az anyagilag érdekelt kiadót s az sokkal súlyosabb cenzurát gyakorolna, mint bármely cenzor a Bach-korszakban. Súlyos része a javaslatnak az a pont is, amely szerint ha a felfoglalás miatt az írónak sajtójogi büncselekményt nem is állt módjában elkövetni, a kísérlet akkor is büntetendő, tehát magát a leírt gondolatot büntetik. A törvényjavaslat indokolása csak a zugsajtók megszüntetését hozza fel indokolásul, viszont a javaslat alkalmat ad arra is, hogy a sajtószabadság igzi értékei feláldoztassanak. A memorandum, melyben az igazságügyminiszterhez fordulnak kéri végül, hogy huzzanak éles határt könyv és röpírat között s a könyvekre nézve az eddigi sajtóügyi jogszabályok maradjanak életben.

Magyarországhoz való közeledési kísérletről tárgyal a kisantant

Bukarest, április 27. Az idei kisantant értekezletét május 4-én, 5-én és 6-án tartják Sinajában. A cseh és a jugoszláv miniszterek május 4-én reggel érkeznek a konferencia színhelyére.

Bukarest, április 27. A kisantant Sinajában tartandó értekezletének tárgysorozata rendkívül zsúfolt. **Napirenden szerepel a Magyarországhoz való közeledési kísérletek kérdése is.** Ezt a közeledést Ausztria csatlakozása különösen sürgőssé teszi, noha egyúttal megnövekedtek a nehézségek is. A Csehszázra gyakorolt német nyomással kapcsolatban megjegyzendő, hogy a kisantant másik két

állama is el lehet készülő, hogy hasonló helyzetbe jut, minthogy mindegyikben él német kisebbség.

Páris, április 27. A *Paris Soir* úgy tudja, hogy Franciaország és Anglia megfigyelőket küld Csehszlovákiába, akik a helyszínen tanulmányozzák a cseh köztársaság belső nehézségeit. Ez nem jelenti az ország gbelügyeibe való jogtalan beavatkozást, mert hiszen egész Európa érdekeit érintő úgyról van szó.

A cseh kormány ismertette Párisban és Londonnal jelenlegi helyzetét és tanácsot kért a két nagyhatalomtól.

Elsikkasztotta a beinkasszált pénzeket elitelték 20 pengőre

Bonyodalmas pert tárgyalt a debreceni járásbíróson dr. **Gyöngyösi József** járásbíró. A vádlottak padján Weisz Ernő kereskedelmi utazó ült sikkasztás vétségével vádolva. Weisz Ernőt az Adorján László fűszernagykereskedelmi cég jelentette fel, mert a vádirat szerint üzleti körútján beinkasszált pénzekkel nem számolt el. A cég a sikkasztásra úgy jött rá, hogy a nemfizető cégeket felszámoltatta és ekkor kiderült, hogy Weisz a számlákon a felvett pénzeket szaldírozta, de azokkal nem számolt el.

A tárgyaláson Weisz Ernő ta-

gadta a vádirat szerinti vétség elkövetését. Elmondotta, hogy pénzfelvételeire jogosult volt, az igaz, hogy a pénz nem a cég nyugtárkönyvében vette fel, hanem a számlákon. Azt is beismerte, hogy ezek a pénzekkel nem számolt el. Tette ezt azért, mert a céggel elszámolási viszonyban volt, sőt egy polgári per kapcsán ki is egyezett. A bíróság nem fogadta el a védekezését a vádlottnak, hanem elítélte 20 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

— A francia közalkalmazottak fizetésemelést követelnek a frank romlása következtében. Tíz százalékos fizetésemelést kérnek, ami évente kettőmilliárd frankkal terhelné meg a francia költségvetést.

Rác Jenő vezérkari főnököt gyalogsági tábornokká léptették elő

Horthy Miklós kormányzó április 25-én a következő legfelsőbb kéziratot boesátotta ki:
Kedves vitéz Nagylaki Rác altábornagy! Kinevezem önt 1938. évi április hó 30-ával, 1938 április hó 30-i rangsorral soronkívüli gyalogsági tábornokká.

Horthy s. k.

Május 1-én gyűléstiltalom

A kormány az idén fokozott rendszabályokat léptett életbe május elsőjén és semmiféle gyűlést nem engedélyeznek, még képviselői beszámolókat sem.

Hindy Zoltánt megfosztották mandátumától

Lehet-e új választást tartani?

Köszegen igen heves harc után Hindy Zoltánt választották meg képviselőnek. Az összeférhetlenségi bizottság tárgyalta Hindy mandátumának sorsát, mert összeférhetlenséget látott abban, hogy Hindy a MABÍ igazgatója is. Kötelezték Hindyt arra, hogy vagy mondjon le a mandátumáról, vagy szüntesse meg az összeférhetlenséget.

Hindy választás helyett egy levelet írt a képviselőház elnökéhez, melyben bejelentette, hogy mivel petícióval támadták meg a választást, nem mond le, megvárja a petíciós eljárás végét.

Az összeférhetlenségi bizottság most úgy döntött, hogy Hindy mandátumát a törvény értelmében megszüntették tekintni. Jogászai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek az elé a helyzet elé, melyet ez a döntés teremtett. *Lehet-e új választást kiírni ezek után Köszegen, vagy meg kell várni a petíciós eljárás befejezését.*

A községi választás ellen beadott petíció a döntés dacára tovább folyik, miután Kovács Sándor hívei nem a választás megsemmisítését, hanem az eredmény kiigazítását és jelöltjük képviselővé nyilvánítását kérték.

A petíció tárgyalása, amelyet politikai és jogász körökben nagy érdeklődés előz meg, május 30-án lesz.

Mesterséges csapadék előállításának olaj segítségével

Tudományos körök régóta foglalkoznak már a mesterséges csapadék előállításának kérdésével. Két magyar ember, Görög Henrik és Rozó Aladár olyan módját találták fel a mesterséges csapadék előállításának, mely már külföldi érdeklődéseket is felkelti. Az új rendszer szerint helyi hatású esőket lehet előidézni. A nyersolaj elégetésével a nagy légtömegek gyors emelését érik el. Nagy vízmolekulák, teigernek, folyóknak, tavaknak felületét a folyékony tüzelőanyaggal árasztják el és meggyújtják.

Egy millió kilogramm nyersolaj elégetése 50 millió köbméter esőt eredményez. Ez a mennyiség pedig alkalmas arra, hogy négy-százharminceötezer holdat húszmilliméteres csapadékkal lássa el.

Ez a mesterséges eső százhusz-czer pengőbe kerül, az egy holdra eső kiadás huszonhét fillér.

Az összeg tehát nem nagy, mert az évi átlagos négyszeri esőzötetés költsége holdanként egy pengőig terjed. A mesterséges eső tehát jó üzlet lenne, ha a gyakorlat igazolná az elméletet.

Szent-áldozáshoz ajánljuk:

lakk pántos vagy risztkötős gyermekcipő megbízható szeges kivételben		
23-26	27-30	31-35
6-50	7-50	8-50
lakk, vagy fehér nubuk szandál flexiebel varrott kivételben		
19-22	23-26	27-30
4-50	5-50	6-50
KONTSEK cipőüzlet Kossuth u. 5. Takarekosság kötetékében.		

Kihallgatások ifj. Balogh István képviselő kijelentése ügyében

Mint ismeretes, ifj. Balogh István képviselő a Gazdasági Egyesület közgyűlésén felszólalt és többek között olyasféle kijelentést tett, hogy «kár veszekedni a Hortobágy legelőterületeiről, hiszen a németeknek már meg vannak a terveik, hogy hogyan fogják hasznosítani a Hortobágyot».

E kijelentése miatt egyes fővárosi lapokban éles támadások jelentek meg. Maga a debreceni kir. ügyészség szükségesnek látta a vizsgálat megindítását abban az irányban, hogy tisztázást nyerjen, milyen kijelentés hangzott el ténylegesen ilyen tendenciával és milyen hatást keltett.

Elsősorban is kihallgatták Székely Andor hírlapírókat, aki az ott elhangzott beszédeket gyorsírással jegyezte és bekérték a beszéd vonatkozó részének hiteles szövegét.

Dr. Altdorfer István királyi ügyész azonkívül kihallgatta *Ory Istvánt, dr. Kertész Kálmánt, Zöld János titkárt*, akik mindnyájan résztvettek a gyűlésen és hallották ifj. Balogh István kijelentéseit. A kihallgatások zárt ajtók mögött

folytak le. Alkalmunk volt beszélni *Ory Istvánnal*, akit megkerdeztünk, mi volt a benyomása Balogh István képviselő kijelentéseiről. *Ory István* a következőket mondta:

— A közgyűlésen olyan viharos volt a hangulat, hogy *valószínűleg ez befolyásolta Balogh István képviselőt is abban, hogy szabotálásban fejezze ki magát*. Az bizonyos, hogy felháborodást és viszatetszést Balogh István kijelentése nem keltett, mert *senki sem érezte annak olyan magyarzási lehetőségét, mintha hazafiatlan tendenciája lett volna*. En az hiszem, inkább csak azt akarta kifejezni, hogy a német mérnököknek és szakembereknek vannak olyan terveik, amelyekkel az ilyen nagy-kiterjedésű szikes területeket hasznosítani lehet. Erről már szó máskor is. A gyűlésen jelenlevők mindnyájan igazi értelemben vettek tudomásul a kijelentést és tulajdonképpen nem is foglalkoztak vele, mert hiszen *nem is tételeztünk fel egy évi debreceni gazdasági tendenciát*.

Mozgalom egységes diákszervezet megalakítására

Szeged, április 27. A szegedi egyetemi ifjuság körében mozgalom indult a mintegy harminc különböző bajtársi egyesületbe tömörült ifjuság egységes nemzeti alapon álló egyetemi bajtársi egyesületbe való megszervezésére. A polgári iskolai tanárképző főiskola hallgatóit már megszavazatták erre vonatkozóan és 251 szavazatból 228 szavazat esett az egységes főiskolai egyesülethez való csatlakozásra. Az egységes egyetemi bajtársi egyesület alakuló gyűlését szerdán délután tartotta a szegedi tudományegyetemen. Geley József rektor ismertette a mozgalom előzményeit. Kijelentette,

hogy helyesli azt és a dekanok tanácsa is helyesléssel fogadja.

Ezután Bellani László handgozattal, hogy a nemzeti erők egységesítésének korát éljük és véget kell vetni az évszázados kétféle magyarnak. Bejelentette, hogy az egységbe tömörült szegedi egyetemi és főiskolai ifjuság 7000 munka napot ajánl fel a kormány egymillió munkatere megvalósításának elősegítésére.

Több felszólalás után Geley József rektor záróbeszédében megállapította, hogy az ifjuság kívánja az egységes diákszervezet megalakítását.

A gazdasági fellendítés, a technikai haladás és szociális gondoskodás jegyében nyílik meg április 29-én a Budapesti Nemzetközi Vásár

Az idei Budapesti Nemzetközi Vásáron fog először nyilvánulni a milliárdos beruházási programtól várt fellendülés. A kiállítók az előző vásárokat messze felülmúló gazdag anyaggal jelennek meg a vásáron. Különös érdekességet ad a vásárnak a modern technika nagy esodája, a televízió, mely egész közép Európában most kerül először bemutatásra. A televíziós felvétel és leadás minden részletét közvetlen közelből figyelheti meg a közönség. A televíziós műsort stúdió- és szabadtéri felvételekből, valamint hangosfilm-közvetítésekből állítják össze. — A televízió mellett a technika másik nagy vívmányának, a rövidhullámú rádióknak is nagy közönsége lesz. A vásáron felállított rá-

dióstudióban szelatinlemezre veszik fel és éjjel a rendes rövidhullámú műsor után Amerikába továbbítják az üzeneteket. A vásár harmadik rendkívül érdekes újítása lesz, hogy a nagyzemek részint saját kiállításuk keretében, részint az Iparesnak kupolája alatt külön csoportban bemutatják a munkásaik és tisztviselőik jóléte érdekében önként létesített szociális intézményeiket.

Debrecenbe kísérték Illisz József hentesmestert

Hírt adunk már arról, hogy Komádiban és környékén nagyarányú húsmérgezés történt. A vizsgálat során az a gyanú merült fel, hogy Illisz József hentesmester romlott húsból árusított húsokat és kolbászt a komádi hetivásáron. A esendőség most fejezte a kihallgatásokat és Illisz Józsefet a nyomozati iratokkal együtt csak most adták az ügyészségnek. *Zsögöd Jenő* vizsgálóbíró esütörtökön fogja kihallgatni a hentesmestert.

Szétküldték a meghívókat Albrecht főherceg és Bocskay Katalin esküvőjére

Albrecht főherceg és Bocskay Katalin esküvőjére szétmentek már a meghívók, melyek közlik, hogy az esküvő május 9-én délután 11 órakor lesz a pannonhalmi székesegyházban.

A Budapestről induló vendégek részére külön kocsikat kapesoltatnak a keleti pályaudvarról induló gyorsvonathoz.

A gazdasági élet fellendítéséért küzd a nyomdaipar

A Magyarországi Grafikai és Rokoniparosok Főnökegyesülete a tegnapi elnöki ülésén foglalkozott azokkal a gazdasági kérdésekkel, melyek a miniszterelnök győri beszédével kapcsolatosak és amelyek a nyomdaipar szempontjából határozottan aláírást érdemlő.

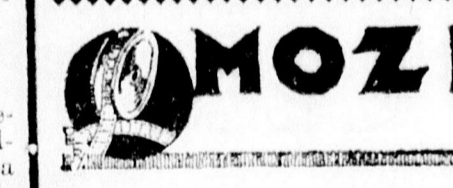
A felszólalók megállapították, hogy a nyomtatott betű munkái minden erejükkel azon lesznek, hogy a köztudatba bevigyék annak szükségességét, hogy *ebben az országban mindenkinek dolgozni és dolgoztatni kell*.

Megállapították a felszólalók, hogy az összes iparok közül talán a nyomdaipar sujtotta legjobban a trianoni békeszerződés, mert a fogyasztó piacának hatalmas részétől esett el. Mégis hittel és bizakodással néznek a jövő elé és a magyar kultúra szolgálatába állítják minden munkaerőjüket.

Elhatározták, hogy felvilágosító plakátokkal, a gondolat és betű minden eszközével szólitják munkára minden tagját a nyomdaiparnak.

Uzemi baleset következtében három ember meghalt a péti műtrágya gyárban

A péti nitrogén műtrágyagyár elvezetőcsöveinek szivárgása miatt a gyártelepen április 27-én üzemi baleset történt. Sajnos a baleset következtében három ember meghalt és néhányan megsérültek. A sebesültek javarésze könnyebb természetű. A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

Egy leány, aki nyer

Newyork harmadik leggazdagabb bankárja összevessz a feleségével és dühében kidobja az asztalra az új cecobolybundáját az ablakon. A pompás szörme egy gyönyörű szőke kisleány fejére esik, aki ott robot el autobuszson. Ezzel a valószínűtlen eseménnyel kezdődik, még valószínűtlenebb, de nagyon mulatságos és érdekes eseményekkel folytatódik és persze édes happy-enddel végződik az az igazi amerikai izű vígjáték, melynek érdekessége még az is, hogy *Jean Arthur*, a bájos főszereplő és *Edward Arnold*, a másik főszereplő írták a darabot. A szép művésznő méltó partnere volt *Ray Milland*, igazi szép amerikai férfi-típus. A Paramountnak becsületére válik ez a jó film, melynek rendezése is elsőrangú. Kar, hogy a »Döntő pillanat« kiszorítja s csak két napig fut. A kísérő műsor is jó.

Szilassy László nagy sikere Budapesten

A Csokonai Színház múlt évi kedvence bonvivánja, Szilassy László, aki a Belvárosi s Művész Színházhoz szerződött három évre, de ebben a szezonban is minden szabadidejében hazajött Debrecenbe és itt vendégszerepelt, hatalmas sikert aratott Budapesten. Akik ismerik Szilassy tehetségét, bizonyosak voltak benne, hogy rövid idő alatt befut a fővárosban is a rokonszenves tehetségű művész. Az összes pesti lapok egyöntetűen megállapítják, hogy Szilassy Lászlónak nagy jövője van Budapesten, mert végre az elárult naturburs szerep nélküli színész talált benne. Kiemeljük magyar úri beszédét, kitünő megjelenését.

Budapesti nagy sikeréhez, mely valószínűleg állandósul, szívből gratulálunk.

A színházi iroda jelenti:
MÁTÓL SZOMBATIG

50% -os helyárákkal!

CSÜTÖRTÖKÖN, 28-án:

Jézusfaragó ember

PÉNTEKEN, 29-én:

Szalmaláng

SZOMBATON, 30-án: a legnagyobb pesti operettsiker, a 180 előadást ért:

Julia

H. NEMENYI LILIVEL, a teljes operett társulattal.

Rendező: SZABÓ ERNŐ.

Karnagy: VIRÁGH E.

NAGY BEMUTATÓ!

Vasárnap d. u.: Vasárnap este:

Julia!

NEZZE MEG EZT A GRANDIOZUS MAGYAR OPERETTET!

Május 9-én jön az ország első mozgásrendszert intézőtőnek,

Szentpál Olga

iskolájának

Ballet csoportja

Kérjük az érdeklődő közönséget, hogy előjegyzéseit a pénztárnál szíveskedjék eszközölni. (Telefon 25-45.)

Betörtek egy Poroszlai uti villába

Nagy Lajosné Vigkódy Mihály necc 53. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Poroszlay út 40. szám alatti levő villájába betört. A tettes alkulesal hatolt a villába és onnan nagymennyiségű férfi és női ruhaneműket lopott a házből távoztán.

A betörést csak órákkal később fedezték fel s nyomban feljelentést tettek a rendőrségen. A kárpárszáz pengő. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

A Kossuth uccai temető egyik sírdombjában ásta el a lopott tárgyakat

Sorozatós lopással gyanúsított férfit vett őrizetbe a rendőrség.

A debreceni rendőrség a tegnapi napon őrizetbe vette Varga Ferenc nevéű cigánylegényt, akit többrendbeli lopás elkövetésével gyanúsítanak.

Az eset előzményeként *Darabos Imre* tűzifa- és terménykereskedőnek, Tánésies ucca 32. szám alatti lakosnak Rakovszky ucca 1. szám alatti levő takarmányüzletét az elmúlt éjszaka feltörték s onnan

zsákokat, mérlegsúlyokat, baltát és szerszámokat loptak. A tettest Varga Ferenc cigánylegény személyében elfogták. *Varga a lopott tárgyakat a Kossuth uccai temetőben az egyik sírdombban ásta el.* Több más lopás elkövetésével is gyanúsítják s a rendőrség ezeknek ügyében is lefolytatja a kihallgatását.

Bessenyei szava

Gulyás Pál elvi nyilatkozata a Bessenyei-Kör díszközgyűlésén.

Hírt adtunk már a Bessenyei-Kör Nyiregyházán tartott nagyszabású emlékünnepéről, amelyet a magyar rádió is közvetített. Az alábbi cikk Gulyás Pálnak, az Ady Társaság új ügyvezető elnökének a nyilatkozatát tartalmazza, azt az üdvözlést, amelyet a szokásos ünnepi szövegek mellőzésével a negyvenéves Bessenyei-Körhöz intézett. Ez a nyilatkozat bevilágít abba a szellembé is, ahogyan az új elnök az Ady Társaság irodalompolitikai irányítási óhajja.

A debreceni Ady-Társaság nevében állok itt és Ady szellemében üdvözlöm Bessenyei szellemét. Akik az Ady nevet csupán a hajdani Nyugat — Budapesti Hírlap — esatározások idejéből ismerik, azt gondolhatják talán, hogy ez a név nem alkalmas a Bessenyei-néven érintésre. Az Ady-Társaság nem csinál szokásos Ady-kultuszt, sőt a kultusz egyáltalán nincs beiktatva a programjába, s ha most itt képviselteti magát, cleveland kíván üdvözölni elveket.

Minden géniusznak van egy belső, szellemi történelmi kényszerítő irányvonala, amely túléli magát a géniuszon. Így valljuk magunkénak Adyt Vállaljuk Adyt, ha kell, Ady esztetisége ellenében is, az ő legbensőbb törvényei szerint. A nagy szellem paritya, amely keresztül dobja magát önmaga korlátain, még akkor is ha — mint egykor Bessenyei Györgyöt — Pusztakovácsiba nyügözi le a mostoha sors.

Magyarrá születni kétszer kell. Először test szerint, földi pályánk kezdetén, de aztán később lélek szerint. Magyarrá kell születni másodsor is, mint ahogy Bessenyei Györgyöt ismét magyarrá szülte a eszárváros fénye, s mint ahogy egy emberöltővel később Széchenyi magyarrá dobta huszárúrt korában a csillogó uniformis alatt, s mint ahogy a Párizsba bujdosott Adyt utólré keletre őskaján, a történelemelőtti magyar mult.

Az Ady-Társaságnak is volt egy ilyen metamorfózisa, egy ilyen magyarrá dobbanése. Homlokán talála egy paritya. Bessenyei paritájának végzetes köve, amelyet tovább dobott Széchenyi, Kossuth, Petöfi felkapta és tovább hajította. Ady, ime megérkezett a magyar fatum köve az időben:

... míg a magyar parasztasszonyok magyarul fognak beszélni, addig a parasztemberek is úgy beszélnek és hasonlól, míg a ma jobbágyok magyarul szólnak, addig az uraknak sem lehet a magyarságot elfelejteni..."

Ezeket az ígéket sügta Bessenyei György lütlebe, Magyarság-irata szerkesztése közben a démon, az örlélek, a nemzet démona.

A Bessenyei-féle tételnek örösi örökké időszerű hordereje és távlata van. Beköti a magyar szót, a magyar existenciába, a valóságos, a teljes, az egész magyar létbe.

A magyar szó nem lehet többé pusztá fogalmi és esztétikai egység, melyet a nemzetközi börzén tetszés szerint tologatnak ide-oda egy könyv-

kiadó clearing szabályai szerint. A magyar szó mögött egy nemzet, egy közösség életigénye lüktet. Jaj annak a szónak, amelyik olyan, mint az elkötött kéz, kar, vagy láb, azaz megszűnt benne a milliók vérkeringése. Üszkös-sé válik, lerohad és lecsik.

Ime a Bessenyei-gondolat, a 20-ik század nyelvén!

Az Ady-Társaság tehát a negyvenéves Bessenyei-Kört a magyar szónak, Bessenyei és Ady műveiből folyó existenciális értelmezésével üdvözl. A magyar szó mögött kábel van, a magyar szó levelet a magyarság millióiba, s onnan szívja fel a végső lendületet, léte szerves kapcsolatban van a tömegek létével.

Bessenyei György szava: magyar közösségi életforma. S ezen át vizsgálva: Pusztakovácsi Bessenyei számára némesak Börtön, hanem — szabadság is. Pusztakovácsi nélkül Bessenyei szelleme esonka. Itt érintkezik Antaeusként a földdel. Itt válik teljessé a lényege.

Kívánom, hogy a teljessé válásnak ebben az eredeti jegyében működjen tovább a Bessenyei-Kör a centenáriumiok beláthatatlan határáig.

Megkerültek Andaházi Kasnyáné elrabolt ékszerrei

Az egyik fővárosi zálogházban több értékes ékszert akart zálogba tenni egy Dobrák Lipót nevű kopttruhás férfi. Megvizsgálták az ékszereket és megállapították, hogy azok egy részét *teszik a mult heten Andaházi-Kasnyá Béla képviselő különváltan élő nevének vilájából ellopott 40.000 pengő értékű ékszereknek.*

Dobrák elmondotta a rendőrségen, hogy az ékszereket nevelt fia, Nagy János kifutó és annak barátja, Van der Laad Ottó holland származású autószerelő adta át neki, hogy zálogosítsa el.

Mindkettőjüket előállították a rendőrségre, ahol beismerő vallomást tettek. Szalmazsákba rejtve és földbe ásva megtalálták az ékszerek jelentős részét.

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől, 19.953/1938. VI. HIRDET-MÉNY a Kisállomás előtti közterületen épült 21-es számú városi vasbetonsátor bergeadásáról. Közlöm a város érdekelte lakosságával elsősorban is hadigondozottakkal, tűzharcosokkal és más debreceni illetőségű igénylőkkel, hogy a **Kisállomás előtti közterületen épült 21-es sz. vasbetonsátor május 1-ével megüresedik.** Igénylők kötelesek kérvényeik benyújtása alkalmával az első fokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. fsz. 36. sz. szoba) a házipénztár által kiállított elismervénnyel igazolni, hogy 36 P bérbiztosítékot mint a vasbetonsátor hat havi bérösszegének megfelelő összegét letétbe helyezték. A vasbetonsátorban ételmi-szerfélék, könyvek, hírlapok stb. ársíthatók. A vasbetonsátor havi bére 6 P. **Jelentkezési határidő: 1938 május 10.** Debrecen, 1938 április 26. Polgármester.

Jelentkezzenek, akik meggyógyultak a forrásviztől

Ki gyógyult meg, kinek enyhült a betegsége a hajdúszoboszlói debreceni, karcagi, szolnoki, szegedi termális fürdőkben, a pesterzsébeti sósfürdőben vagy a Rudasfürdő Juventus- és Attila-forrásainak, valamint az Alsó-Margitsziget Magda-forrásának gyógyvizétől?

A budai írók, művészek és tudósok Hollós Mátyás Társasága felkéri mindazokat, akik a fenti fürdők, vagy gyógyforrások vizétől meggyógyultak, vagy fájdalmaikra enyhülést találtak, hogy betegségüket és címüket közöljék a források helyét annakidején kijelölő geológusunkkal, társaságunk társelnökével. **Címe: Pávai Vajna Ferenc dr Budapest, II., Toldy Ferenc utca 24. sz.** Társelnökünk a magyar kineztár, az érdekelte városok és magánosok támogatásával kutatta fel és hívta életre ezeket a közegészségi és közgazdasági szempontból nagyértékű forrásokat. Most ezek igénybevételenek módozatait, hatásosságát és eredményességét tanulmányozza s a jövő adatokat a közjó érdekében további tudományos kutatásaiban kívánja értékesíteni.

Szülői értekezlet az állami Fazekas Mihály gimnáziumban

A tegnapi napon szülői értekezlet volt a Fazekas Mihály állami gimnáziumban. A szülőközönséget először *Ur Márton*, az intézet igazgatója üdvözölte. Reámutatott arra, hogy a nemzet ifjúságán át voltakép az egész nemzetet neveljük. Meg kell nevelnünk az új magyar típust — mondotta az igazgató.

A mai kor szükségleteit feltárá értékes megnyitójában idézte szó szerint Gáspár Gyula tanügyi tanácsosnak a szavait. Ezek szerint ma az egész társadalom, az egész ország, az egész világ szemé a tanár felé fordult, ma kezd szembeünni, hogy az iskola milyen mértetetlen szolgálatot tesz az egyének és közösségnek, ma a tante-méből a nemzeti megújulás bölcsője lett országépítő szemében, ma az oktató és nevelő munkától államférfiak várnak korszakos fordulót. Ma fontossá vált: mit csinál a tanár.

Ur Márton igazgató ezt a ragyogó idézetet azzal toldotta meg, hogy ma már éppen ilyen fontossá vált az is: mit csinál a szülő, milyen segítséget nyújt a szülői ház az iskolának.

Erről részletes, beható és teljes képet adott *dr Tóth Lajos* egyetemi magántanár, állami gimnáziumi r. tanár, aki egy nagy gondolat és szakavatott tudással készült értekezésben foglalkozott a megjelent szülőtársadalom előtt arról, hogy mi mindenre kell kiterjeszkedni a szülői ellenőrzésnek.

Igen értékes része volt az előadásnak, amely arra figyelmeztette a szülőket, hogy ez a szülői foglalkozás a gyermek éveit szerint mássá és mássá lesz. A felszerült, felesperedett fiataliságot más utakon kell porázon tartani, mint a kora gyermekéveit élő alsókat. És — mint Tóth tanár megajzolta — a szülői gondozás hovatovább háttérből történő irányításá finomodik. De viszont ez a legnehezebb szakasza a szülői gondviselésnek, amely nem szűnik meg a gyermek éveinek szaporodtával sem.

Az egész értekezlet nevében *Ur Márton* igazgató mondott hálás köszönetet az előadónak.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálatát április 24.—május 1-ig: „Nap” Piac ucca 1. (telefon 27-73). — „Muraközy” Piac ucca 72. (telefon: 13-30). — „Arany egyszarvú” Kossuth ucca 8. (telefon: 31-96). — „Arany János” Csapó u. 66. szám. (telefon: 11-78). — „Mátyás király” Nyilastelep (telefon: 13-83).

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Pályázó hiányában

eredménytelen maradt Szegeden egy pályázat, melynek az volt a célja, hogy fiatal orvosok figyelmét felhívja két igen értékes elhelyezkedésre. A pályázat feltétele volt, hogy havi nyolcvan pengő készpénz mellett teljes ellátást, lakást kapjon két fiatal orvos. Meghirdették ezt a pályázatot szabályszerűen, no aztán Szeged maga is egyetemi város, tehát előreláthatóan nagy érdeklődést kellett volna kiváltania a pályázatnak...

Ezzel szemben azt történt, hogy egyetlen egy fiatal orvos adta be a két meghirdetett állásra a pályázatát, de ez is olyan orvos volt, akinek már a kórházban gyakoronki állása volt...

Öröndetes tünet!... Végre egyetlen pálya, ahol már ott tartunk, hogy nincs pályázó egy, egy értékes állásra. Mert két-segkivül értékes ez az állás, hiszen kinek marad ma nyolvan pengője teljes ellátáson, lakáson kívül ruházatra és szórakozásra. És nem kell ez állás, mert nincs pályázó.

Az más kérdés, hogy mi régen hirdetik azt, nincs Magyarországon emberfelesleg. Különösen nincs tanult emberekben. Most egyelőre azaz foglalkozunk, hogy a valóság is ezt bizonyította be, állása van a fiatal orvosoknak, nem akarnak pályázni!...

Hála Istennek, bármennyire szükségünk volna még sok, nagyon sok orvosra, most mégis hállalkodunk. És azt mondjuk, hogy bár itt tartanánk már a szellemi élet minden terén. Papok, tanítók, mérnökök és a többi diplomások talán meg végre elhelyezkedésüket és lenne úgy, mint a békebeli szép Magyarországon, amikor készen várta az állás a dolgozni vágyó fiatal, tehetséges, lettek és diplomásokat!...

Ezútszerint csak az orvosokról olvassuk megnyugvással ezt a jó hírt. De jöjjenek az idők, mikor ez lesz az élet minden megnyilvánulásában az élet muzsikája. Lesz munka minden vonalán az életnek, keresik a dolgozni vágyó fiatal embereket, mert lesz számukra elfoglaltság, kenyér, életpálya...

— A pápai legátus május 23-án Budapestre érkezik és ünnepélyesen fogadják a keleti pályaudvaron. A pápai legátust az utvonalaikon felsorakozó hívek is fogadják. A legátus kíséretével a koronázó főtemplomba vonul.

— Hetvenéves lord Rothermere, a magyar revíziós mozgalom megindítója, a magyarság őszinte barátja. 11 évvel ezelőtt jelent meg lord Rothermere híres, Magyarországgal foglalkozó cikke s most, 70-ik születésnapján is változatlan híve a magyar ügynek a nemes lord.

— A fejtájtás és a migrén, akkor ha ezek a bélműködés és a gyors emésztés zavarából erednek, gyakran már egy kis pohár természetes Ferenc József keserűjé használata után is megszűnnek. Kérdezze meg orvosát.

— Roosevelt amerikai elnök kedden fogadta Fordot. Ezenkívül az ipar vezető személyiségeivel folytatott tárgyalásokat, akik biztosították az elnököt, hogy támogatják a közgazdasági élet talpraállítására irányuló programja végrehajtásában.

— Gandhi elvesztette önbizalmát s élete hátralevő részét imádkozással fogja eltölteni. Kijelentette, hogy önbizalma elvesztésekor olyan gyengeségére jött rá, hogy ezzel méltatlanná vált arra, hogy az igazság harcosa legyen.

— Debreczenben lesz a magyar sebészet nagygyűlése június 17-én és 18-án. A Magyar Sebészársaság tagjai dr. Korompay Károly kórházigazgató főorvos elnöke alatt ülnek össze Debreczenben s a nagygyűlés vitatémái a golyva sebészet és drainage és tamponade kérdése lesz, melyeket néves professzorok fognak referálni és megvitálni.

Márkás tenniszütők Szendrónél
Berthényi-u. 22. sz.

— Még két napig-jelentkezhet a Turul Szövetség kedvezményes tanulmányutjára. Közülük az érdeklődőkkel, hogy a tanulmányt jelentkezősi határidejét meghosszabbítottuk: jelentkezni lehet még csütörtökön d. u. 5-6 és pénteken d. e. 11-12 óra között. Jelentkezőskor csak 2 P jelentkezősi díj fizetendő, a hátralevő összeget szombaton d. u. 5-6 és vasárnap d. e. 11-12 óra között kell befizetni.

— Százezer pengő értékű gyapjút csempészték ki a gyárból négy év alatt, mint azt egy büntügyi vizsgálat adatai bizonyítják. A Pannónia bányabornemesítő gyár telepén történt a nagyarányú lopás. A bíróság Bozóki Lászlót, a gyár egyik volt vezetőjét vonta kérdőre, aki beismerte, hogy 1934 óta rendszeresen dezsmálta a gyár gyapjukészletét. A törvénytörés újabb tanúkihallgatások elrendelésével a tárgyalást elnapolta.

— Gyógyszereszek adománya a tanyai iskolánál létesítendő segélyhelyre A kir. tanfelügyelő minden tanyai iskolánál törökországi segélyhelyeket létesített, melyhez gyógy- és kötszeradományokkal eddig a gyógyszereszek 433.46 pengő értékkel járultak hozzá.

— Szegény, minden támasz nélkül álló intelligens nő kereste fel szerkesztőségünket és előadta, hogy nehéz helyzetben van. Uri házaspárnak házzelvezetését etvállatná, mint családtag, fizetés nélkül, csak hogy otthonra találjon. A jobb napokat látott szegény asszonyt ajánljuk a jószívű emberek támogatásába. Címe: Homok ucca 7. Nemesné.

— Felépült és megnyílik a pesti kubikos szálló. Eredeti intézménye létesült a fővárosnak. A Haller téren felépült a kubikos-szálló, ahol 220 kubikos juthat állandóan fedél alá. A kubikosok eddig a Teleki téren tanáztak. A kubikos-szálló udvarán fedél alatt tűzhelyek vannak, ahol a kubikosok megfőzhetik ebédjüket is. A szálló felépítése 38.000 pengőjébe került a fővárosnak s már a nyár folyamán átadják rendeltetésének.

— Ellopták egy óvodás gyermek gyűrűjét. Keszler Bernátné, Csokonai ucca 4. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Debora nevű 3 éves kislányától elloptott egy aranygyűrűt. A tettes hízlelgeve kézenfogta a kislányt, vele ment néhány lépést s közben lehuzta ujjáról az értékes gyűrűt. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— Besurranó tolvaj festőszerszámot lopott. Oroszlán Dezsőné, Veres ucca 5. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakásának verandájára besurranva egy ott levő szerszámok ládából festőszerszámokat lopott.

— Elfogta a zsigogón a tolvajt, amint a lopott tárgyakat árulta. Zádor Mihály festő, Teleki ucca 47. szám alatti lakostól kedden este elloptak festőszerszámokat a lakásáról. Zádor Mihály szerdán reggel kiment a zsigóvá-sárba és ott felismerte szerszámait, amint egy fiatalkorú festőtánuoló árú-sígtatta. Az előtte ismeretlen tettest bekiértette a rendőrségre, ahol az beismerő vallomást tett.

— Éleslövészet. 1938 május hó 2 4 5 6 9 11 12 13 16 18 19 20 23 25 27 és 30-án a „Sárkút” tanyánál levő harc-szerű lötéren a pallagpusztai vasúti állomás közelében éleslövészet lesz. A löteret e napokon a lövő alakulat reggel 5 órától 19 óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdú-sámszon közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, kerékpár stb) részére esetenként meg fogja nyitni. — Lám sk., főkapitányhelyettes a r-kapitányság vezetője.

Szövetek
IGAZSÁGOSAN
GABÁNYINÁL, PIAC U. 1.

x Nyilvános hangverseny a zeneiskolában. Debrecen sz. kir. város zeneiskolája olyó hó 29-én, este 8 órakor nyilvános hangversenyt rendez a zeneiskola hangversenytermében a begedő és gordonka főtanácsok magasabb osztályú növendékeivel. Jegyek díjmentesen igényelhetők a zeneiskola titkári hivatalában, délelőtti 9-1 óráig és délután 3-6 óráig. Vár ucca 1. sz. (telefon: 33-96.)

— Felakasztotta és maglyahalál-ra ítélte magát Hatvani István 24 éves jánoshalmi jómódu fiatalember. Hazuk padlásán szalmatüzet rakott s a maglya fölött felakasztotta magát. Pár perc múlva az egész ház lángokban állott s meg-szenesedett holttestét a romok között találták meg a fiatalembernek.

Mihalovits Jenő gyógyszerész
„K i g y ó”
címmű gyógyszerétárát
május hó 1-én
a szomszédos saját házába helyezi át.
(A portálé még építés alatt.)

Azt mondják, hogy

Azt mondják, hogy nem járok én A templomba vasárnap se! Piros-pünkösöd napján is csak Ugy andalgok el mellette...

Hogy is járnék?! hisz nincs nekem Imakönyvem, zsolnárom se!... Es imakönyv, zsolnárom nélkül Tán a nép még kinevetne!...

Azért én ott imádkozom, Ahol veled találkozom: Nem kell nekem ott templom se, Imakönyv se, zsolnárom se!

CSASZY MIKLÓS.

IRÓGÉPEK HURAY, ^{iparkemenc} kölesözüése **HURAY,** T: 17-93

— Kizuhant, vagy kingrott a második emeletről Holub Jenő, az Építőmesterek Egyesületének ügy-vezető titkára. Ejszaka bent dolgozott irodájában. A házbellek egy-szerre csak zajra lettek figyelme-sek s összezuzott testtel találtak rá a világitóudvar egy kiszögellésén. Mikor felemelték, még eszméletén volt, de pár perc múlva meghalt. Valószínűleg a szívbeteg ember egy roham közben zuhant ki az ablakon.

HAJFFESTÉS? DAUER? KOZ-METIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégebbi szaküzletét. KOMAROMINE, Bika-bérház, — telefon: 19-56.

— Harminc épület dőlt ronba Barcelonában. A spanyol nemzeti repülőgépek Barcelonát bombáz-ták és harminc nagyobb épület omlott össze a repülőbombák kö-vetkeztében. Az áldozatok száma igen nagy. A nemzeti haderő min-den rejével arra törekszik, hogy megnyissa az utat Valencia felé.

— A Magyar Turista Egyesület deb-receni osztályának téli előadássoro-zata e héten ért véget éspedig nagy erkölcsi sikerrel, mert minden elő-adásra megtelt a Déri-múzeum terme. A hat előadásra tervezett sorozat a végén kilenc előadásra bővült. A két olasz film közül az egyiket kétszer kellett előadni a nagy érdeklődés miatt és még a második alkalommal is sokan kisorsultak, akik nem kaptak helyet. Az előadások tárgya felváltva hazai, megszállott vidéki és külföldi volt. Öröndetes dolog, hogy sem elő-adásokban, sem közönségben nincs hiány. Már a jövő téli sorozatra is négy előadás van biztosítva. A költ-ségekre szedett füllérekből jutott még egy fiatalembernek a Szent István tú-ra két szakaszát biztosító költségekre is. Egy másik ifjú a várostól kapott százpengős segélyből vesz részt ezen a túrán. Ugyan erre a célra az egyet egy nemesszívú adakozótól is kapott tízpengőt. Ezekért az adományokért az egyet választmányja köszönetet szavazott. A május elsejére kitűzött kirándulás a nagyállomástól indul reggel nyolc órakor a Bocskai kerthe kankalín szedésre. Visszatérés a Pal-lagon át.

— Májusi ünnepély a Munkás-Otthonban. Vasárnap délelőtti 10 órai kezdettel a Margit-fürdői Munkás-Otthonban a debreceni Szociáldemokrata Párt nagyszabá-su májusi ünnepélyt rendez. Az ünnepi beszédet dr Györki Imre országgyűlési képviselő fogja tar-tani. Az ünnepélyen közre fog mű-ködni a debreceni Vas- és Fém-munkások Dalkara és a munkás-működvelők is. Délután ugyan-csak a Munkás-Otthonban egész nap népiünnepély lesz. Semmiféle belépődíj egy a délelőtti ünnep-lyen, mint a délutáni összejövete-len nem lesz.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Virág János gyári munkás Fülöp u. 38. fia Sándor. Sipos Károly autószerelő Ótmalom u. 4. fia Károly. Mátyus András fm. Tegez u. 34. leány Ilona. Radó Károly raktárnok Erzsébet u. 24. fia Tamás. Szekeres Mihály npsz. Huszár u. 5. leány Ilona.

Házasság: Löbli Dezső kirakattrendező Vendég u. 78. — Blander Bella József kir. hg. u. 38.

Halálozások: Bugyinka Ilona g. kat. 1 hónapos Gypűsor 7. Kézelmann Györgyné g. kat. 82 éves, Tancsics M. u. 37. Tóth István gazdasági cseléd református 67 éves, Bellegelő 501. Szili Mária ref. 2 hónapos, Keresztesi u. 64. Özv. Papp Györgyné ref. 71 éves, Bercesényi u. 2. Varga József kubikos ref. 55 éves, Cserepes u. 22. Sipos Sándor ref. 67 éves, Honvédtemető u. 4.

GYÁSZ ROVAT

Bucsei Sándor bádogosmester 75 éves korában elhunyt. Temetése pénteken négy órakor lesz a Köztemető 2. A. számú ravatalozójából. Lakás: Kazinczy uca 7. — Gebauer-cég rendezi.

Özveggy Papp Györgyné Kolozsvár Juliánna 72 évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. — Temetés: Bartha vállalata végzi, püspöki palota.

Özv. dr. töltipesci Pajor Kálmáné, sz. terpesti Markovits Gizella életének 70 évében Budapesten elhunyt. Temetése Budapestről történt hazaszállítás után csütörtökön délután fél 3 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Férjének a szentannaucpai temetőből ugyanazon nap átxhumált hamvai mellé. — Dankó temetkezési intézet.

Spisák Ferenc szerszámkészítő 20 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután három órakor lesz a Köztemetőben. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Ballabás Lászlóné Mezei Zsuzsanna 41 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután négy órakor lesz a köztemetői ravatalozó terméből, református szertartással. Lakás: Csokonai uca 12. Pusztai temetkezési intézet.

Pósi Imre ny. bankkassza 80 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félhat órakor lesz a köztemetői 2. A. számú ravatalozó terméből, református szertartással. Lakás: Malvin uca 26. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, barátok és ismerősök, akik felejtetetlen felelősségem és édesanyám végtisztességétől részvételükkel felkerestek, ravatalozóra koszorút és virágot küldtek, fogadják hálás köszönetünket. Keresztessy András és gyermekei.

Elek József temetése. Örösi részvétel mellett temették el Elek Józsefet, aki mint ismeretes vasúti szerencsétlenség áldozata lett. Régi sporttársai, vasúti bajtársai álltak sorfalat az elhunyt utolsó útján. Elek József testvérbátyja Elek Bélának, a Boeskaik fedezetének s így a Boeskaik is testületileg jelent meg a temetésen. A szerencsétlenül járt fiatal ember mindössze 27 éves volt.

Miltényi Dezső gyásza. Nagy gyásza van Miltényi Dezsőnek, a debreceni rendőrség kiváló s köztisztelt álló detektívnek. Édesanyja Szombathelyen hirtelen elhunyt. Az idős úriasszony temetésére Miltényi Dezső tegnap Szombathelyre utazott. Miltényi Dezsőnek számosan fejezték ki részvégyüket.

Zsirosszóda oldattal szemén öntötte egy idős férfit

Orbári József 62 éves házmestert, Halköz 4. szám alatti lakost súlyos sérülés érte tegnap este félhat órakor. Az eset Orbári előadása szerint a következőképpen történt.

Orbári József összehozalkozott lakásán nevelt leányával. A civakodás egyre jobban elfajult s ennek hevében állítólag nevelt leánya felkapott egy zsirosszóda oldattal tele üveget és azt az idős férfi arcába öntötte.

A maró oldat súlyos sérüléseket okozott Orbári József arcán s szemén. A szerencsétlen ember heves jajgatásba tört ki, mire a házbellek összecsdültek és értesítették a mentőket. A mentők Orbárit a börgygyógyászati klinikára szállították, ahol kezelés alá helyezték. Szemévilágát valószínűleg nem veszíti el. Az ügy tisztázására megindult a vizsgálat.

Milotay és Rajniss rágalmazási pere Vukov Lukács ellen

A vádlottat hét hóapra ítélték.

Budapest, április 27. Vukov Lukács cikket írt az egyik hetilapban, amely szerint Milotay István és Rajniss Ferenc, az Új Magyarország szerkesztőségében összeverekedtek, miután előbb súlyosan megsértették egymást az Új Magyarország bizonyos illegális bevételei körül keletkezett vita során.

A bíróság ebben az ügyben legutóbb elrendelte a részleges bizonyítást és a tegnapi tárgyaláson már megjelent Milotay István és Rajniss Ferenc is.

Milotay kijelentette, hogy Vukov cikke teljes valótlan. Soha közle s Rajniss között nem volt nézeteltérés. Rajniss ugyanígy vallott.

Ezután Vukov előadta a további bizonyítástól, de semmiféle panaszt nem jelentett be, mert a bizonyítást csak részben rendelték el.

Ulain Ferenc dr. vádbeszéde után Budénszky László dr. Rajniss Ferenc jogi képviselője kérte a vádlott szigorú megbüntetését.

Vukov Lukács az utolsó szó jogán a következőket mondta:

— Ez a tárgyalás a terror jegyében folyik...

— Ki terrorizálta itt? — szökö közbe az elnök.

— Ulain Ferenc terrorizálta a bíróságot is.

Elnök: Hogy mer ilyen állítani?

A bíróság ezután tanácskozásra vonult vissza, majd Pálffy elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint Vukov Lukácsot bűnösnek mondotta ki két rendbeli sajtórágalmazás vétségében és ezért héthónapi fogságra ítélt.

A bíróság súlyosbító körülménynek vette, hogy a cikk tartalma valótlannak bizonyult, hogy Vukov Lukács többször volt elítélve hasonló büncselekmények miatt.

Az ítéletben Rajniss és Milotay ügyvédjei megnyugodtak, Vukov Lukács fellebbezést jelentett be.

— A Vasúti MANSz elnöksége kéri a tagokat, hogy pénteken 5 órakor a 8-iki vacsora megbeszélése végett jelenjenek meg.

— Százipengősöket akart kisibolni az országból Herceg András salgótarjáni fiatalember, akinek a határállomáson elszedték a fogsasztás tubusát és kinyitva, összesodort százipengősöket találtak fogápolószert helyett. A valuta-ügyészségre vitték a fiatalembert.

— Vasárnapon is végezhetők a kamillaszedéssel kapcsolatos munkák. A 15,970/I. a. 1938 K M sz. rendelet megengedte, hogy az 1938 évi május hó 1-re, 8-ára, 15-ére és 22-ére, valamint június hó 5-ére eső vasárnapokon a kamillaszedéssel, válogatással, rostálással és szárítással kapcsolatos ipari (kereskedelmi) munkálatok az egész napon át végezhetők. Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara, Debrecen.

— Felakasztotta magát, mert négy esztendővel öregebb volt, mint hitte. Az egyik anglia községben Thimas Hitchen most tudta meg, hogy nem 1873-ban született, mint eddig tudta, hanem négy évvel hamarabb. A váratlan hír annyira felizgatta, hogy felakasztotta magát és meghalt.

Ellentétes jelentések a spanyol frontokról

A salamancai főhadiszállás közleménye szerint a rossz idő ellenére a nemzetiek folytatják előnyömlésüket az Alfambra-szakaszon. Ezen a szakaszon több kilométert haladtak előre.

Ezzel a jelentéssel szemben a barcelonai főhadiszállás több győzelemről számol be. Visszafoglalták a lavorszi szakaszon a Valadreo magaslatot, bevették két állást a várostól északnyugatra. A parti szakaszon a küzdelem heves. Teljesen visszaverték a Villar del Pedroso és a Sierra Altamira elleni támadásokat.

Amig 'On alszik

A Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalommentes kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARMO!**

— A japán császár születésnapján holnapután a Turáni Társaság ünnepélyt rendez. Az ünnepélyen szerepel a Debrecéből elkerült Pröhle Vilmos egyetemi tanár is.

x Szeplő, májfolt ellen „Rózsa”-rekenőes tégelyenként 1.20 Jóna és Jóna utóda, Somogyi drogériában, Kossuth uca 6.

— Déli Dakotában meghalt egy indián asszony, akinek a súlya 250 kiló volt. Az indián asszonynak a neve az egész családjaé: Törpe.

— A szegedi ítéletábra szerdán hirdetett ítéletet Tirpák László volt szentesi kárpitósmester szándékos emberölési bűnyűgyében, akit 15 évi fegyházra ítélt. A törvénytörés februárban foglalkozott az ügyvel. Tirpák 1919 június 13-án vörös katonaként érkezett Szentésre és az uccán két pisztoly lövéssel megölte Csala Imre detektívet aki előzőleg betörésen tetten érte. Tirpák külföldre menekült és 1937-ben adták át a cseh hatóságok a magyar rendőrségnek. A tábla ítélete nem jogerős.

Új temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

DOJÁRÁS

Hazánkban már a nyugati megyékben is jelentékenyebben melegebb volt az idő, mint tegnap. Sopronban és Szombathelyen meghaladta a hőmérséklet a 14 C fokot. Egyes helyeken 15 —17 C fok volt. Csaknem mindenütt volt eső.

Prognózis: Mérsékelt északkeletj szél, változó felhőzet, sok helyen eső zivatar. (Elsősorban a délutáni órákban). A hőmérséklet alig változik.

Megszállott területi hírek

Egy román titkos rendelet értelmében az új megyei katonai megvefőnökök a legnagyobb gondot fordítják a falusi emberek jólétének, egészségének, kulturális igényének kelégtésére.

Az erdélyi református tanítók Marosvásárhelyen országos értekezletre gyűltek össze, hogy a tanítóság ügyét közösen tárgyalják meg.

Legújabb kormányrendelet szerint tényleges állományú tiszteket is kinevezhetnek Románia területén közigazgatási teendők ellátására és a megbízatás ideje alatt a tiszték katonai jellege megmarad. Más szóval szólván a király katonai diktatúrája mind élesebben mutatkozik.

A vasgárda új próbálkozásának levere után a bukaresti rendőrség naponta több razzliát tart és ezeken a razzliákon minden alkalommal újabb és újabb őrizetbevételek történnek...

Szatmáron egyetlen nap öt ujságot tiltottak be rendeleti úton. A hat közül egy magyar, a többi román, köztük a Valachul című szélsőségesen dákóromán lapot is.

Románia területén törvényt készítenek arra, hogy az egyházi házasság a polgári házasságkötés után mindenkire kötelező lesz.

Nagyváradon legújabb terv szerint felépítik a vásárcsarnokot még pedig érdekes megoldással, mert a 80.000 lakosú nagy város számára földalattal helyezik el a csarnokot. Lehet azonban, hogy titkos légoltalmi óriás pince lappang a terv mögött...

Brasó földgázt akar bevezetni, hogy olcsó és ingyen fűtéshez jusson, de a vezetékösvekre az állam nem adja meg a vámentességet, így az életre való terv évek óta megvalósíthatatlan.

Horvát dr. volt Horváth, kolozsvári rendőrfőkapitány arra hívja fel a közönség figyelmét, hogy névtelen feljelentések özönével ne zaklassák a rendőrséget fontos munkájában...

Megszívlelendő rendelet jelent meg Romániában, mely szerint a kávéházakban és éttermekben gyermekkorban lévő pincérek éjszaka semmi szín alatt se szolgálhatnak ki...

A román kormány elhatározta, hogy egyes fontosabb, főleg katonai vonatkozású területeken kettős sineket építenek és az országutakat is használható állapotba helyezik.

A nagy port felvert aranyesempészet letartóztatottjait szabadlábra helyezték Bukarestben, de a nyomozás tovább folyik...

Románia területén az összes fegyverházaiban erősen megjavítják a fegyverek élelmezését és lakályosabbá teszik a cellákat. Önkéntlenül felvetődik a kérdés, hogy vajjon miért, csak nem előkelő „vendégeket” várnak hosszabb, rövidebb időre a román fegyházak...

A brassói Saguna gimnázium több tanárát megbüntették politikai tevékenység kifejtéséért, többet közülük felfüggesztettek.

SPORT

Nagy változás a Futballszövetségben

A nagy politika hullámai ezidáig megkímélték a magyar sportot. Ezen a szabályon most úgylátszik rést üt az intézkedés, mely tegnap történt a legnagyobb sportszövetségnél az MLSZ-nél. Az MLSZ tegnap felmondott az összes tisztviselőnek. Azok akik ismerik az elnökség határozatát, azt mondják, hogy a zsidó tisztviselőket nem tartják meg.

DEBRECEN LEGJOBB USZÓJA PESTRE TÁVOZIK.

Debrecen sporttársadalma már régóta hozzászólt az abhoz, hogy az itt felnevelt, jó eredményeket elért sportterfiakat elveszítse. Elmennek tőlünk, mert nem tudunk számukra olyan anyagi helyzetet teremteni, ahol a mindennapi kenyerüket két kezük munkájával megkeressék.

Most az úszósporthoz érte nagy veszteség, Galambos Tibor személyében. Fiatal, 18 éves új megy el tőlünk az ÚTE-hez. Galambos Tibor már több alkalommal volt kerületi válogatott, országos ifjúsági bajnokságban is helyezést s így felfigyelt rá a főváros. 120 pengős állást adtak neki, úgyhogy már a mai napon el is utazott tőlünk.

Sporthíradó

A „Debreczeni” sporthírszolgálat jelentő:

A Boeskaik játékosai szerdán testületileg résztvettek Elek Béla játékosársuk tragikusan elhunyt testvérének temetésén. A csapat szerdán pihent, esütörtökön könnyebb erőnléti edzés. Sérült szerkesére nincs a csapatban. A játékosok erősen fogadkoznak, hogy jó eredményt érnek el a Hungaria ellen Pesten. Csapatösszeállításról még nincs szó, de valószínűleg a legutóbbi, Phöbus elleni győztes csapat játszik. Belesik mint centerhalf, Orosz meg elöl.

A vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzéseket a következő játékvázlatok vezetik: Boeskaik—Hungaria Vass Antal, Ferencváros—Nemzeti Rubint, Szeged—Győri ETO Bartók, Kispeszt—Újpest Ivancsics, Törökves—Budai II Klein Árpád, Budafok—Elektromos Majorszky, Phöbus—Szürketaxi Szigeti.

A debreceni KISOK bajnokságban ritka érdekes a helyzet és erős lesz a finis. Négy csapat lehet még bajnok. Az állami gimnázium visszalépése folytán a KISOK szabályok értelmében annak lejátszott mérkőzése — ha nyert, ha veszített — nem számítanak, így a kereskedelmi, ref. főgimnázium, tanítóképző és a piarista gimnázium is lehet bajnok. Minden hátralevő mérkőzésnek, minden gólnak fokozott jelentősége van. Szombaton a DVSC pályán a ref. főgimnázium a fémipariszkola csapatával játszik 3 órákor.

A Hungaria erősen készül a Boeskaik ellen. A hírek szerint új fedezetsorral kísérletezik: Turay, Kalmár, Dudás lenne az új fedezetsor a régi: Sas, Müller, Cseh, Kardos, Titkos. Nem sok reménye van a Boeskaiknak a győzelemre Pesten.

A Boeskaikban Markos panaszokodik, hogy fáj a lába, az Achilles sarka és az eddigi jelek szerint nem meri vállalni a játékot. Valószínű azonban, hogy mégis csak ott lesz vasárnap Pesten a Hungaria ellen.

A patenkapocs pontosan ötven évvel ezelőtt indult el hódító útjára és csak most kezd kiszorítani a cipzár.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A debreceni református Kollégium Intéző tanácsa a Kollégium villanyberendezés kicserélési munkáira versenytárgyalást hirdet 1938. május 10. délelőtt 10 órai határidővel.

A kiírás részleteit u. m. versenytárgyalási hirdetmény s általános és különleges munkafeltételek, ajánlati űrlap és műszaki leírás a Kollégium tanácsjegyzői irodában szerzethetők be, 3 pengő ellenében. A szerelési tervek ugyanezen hivatalban tekinthetők meg a hivatalos órák alatt, délelőtt 9—1 óráig.

Debrecen sz. kir. város Polgármestere. 19601/1938. VI. HIRDETMÉNY. Az 1938. évi kamillaszedéssel kapcsolatos ipar-kereskedelmi munkálatokra vonatkozólag a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése tárgyában. Közölni a város érdekelte lakosságával, hogy a m. kir. Kereskedelmi- és Közlekedésügyi Miniszter Ur 15970/1938. I. a. sz. rendeletével a m. kir. Belügyminiszter és Földmívelésügyi Miniszter urakkal egyetértőleg megengedte, hogy az 1938. évi május hó 1-ére, 8-ára, 15-ére és 22-ére, valamint a június hó 5-ére eső vasárnapokon a kamillaszedéssel, válogatással, rostálással és szárítással kapcsolatos ipari (kereskedelmi) munkálatok az egész napon át végezhetők legyenek. Debrecen, 1938. április 26. Polgármester.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE.

Kissé javult a búza és a rozs. A készáru piacon a búza 5 fillérrel, a rizs szintén 5 fillérrel, a tengeri 20 fillérrel, a korpa 10 fillérrel, a 8-as takarmányliszt pedig 20 fillérrel megrágult.

Búza tiszavideki 77 kg 21.10—21.40, 78 kg 21.40—21.70, 79 kg 21.65—21.90 80 kilós 21.80—22.00 P. Felsőtisza 77 kg 21.10—21.40, 78 kg 21.40—21.70, 79 kg 21.65—21.90, 80 kg 21.80—22.00 rozs pestvidéki 18.60—18.70, rozs más származású 18.75—18.90, takarmányárpa elsőrendű 15.50—16.00, középminőségű 15.00—15.50, sörárpa kiváló 17.75—17.25, prima 17.25—17.75, sörárpa 16.50—17.00 zab elsőrendű 16.00—16.20, középminőségű 15.80—15.90, tengeri 14.00—14.10, korpa 14.20—14.30, 8-as takarmányliszt 16.10—16.40 pengő mázsánként.

LIVERPOOL

Búza májusra (6 sh 9.875 : 19.12 P) 6 sh 10.215 : 19.18 P, 6 sh 9.75 : 19.09 júliusra (6 sh 8.875 : 18.88 P), 6 sh 9.125 : 18.94 P, 6 sh 8.625 : 18.82 P, októberre (6 sh 8.875 : 18.42 P), 6 sh 7.125 : 18.48 P, 6 sh 6.875 : 18.42 P.

CSIKÁGÓ

Búza lanyhuló, májusra 81—80 7/8, júliusra 80—79 7/8, októberre 80 3/4—5/8. Tengeri alig tartott, májusra 58 1/4, júliusra 60, októberre 61 1/4. Zab tartott, májusra 28, júliusra 27 3/8, októberre 27 1/8. Rosz lanyhuló, májusra 59 1/8, júliusra 57 1/2, októberre 56 3/4.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 995 darab sertést. Előző napi maradvány 179 darab, az állományból angol hússertés 199 darab volt. Az irányzat vonatott. Árak: I. uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 111.5, I. szedett 104—105 fillér, silány 90—97 fillér, angol sonka sertés I. 104—107 fillér, II. 96—100 fillér, exportzsír márkázott 162 fillér különként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 20.00—20.20 pengő, rozs 17.00—17.50, árpa 15.50—15.80, tengeri 12.80—13.20 P, lucerna 10.00—14.00 P, széna 6.50—11.00 P, szalma 2.00—2.20, cukorrépa 4.00, takarmányrépa 3.00—3.20 P.

Kifutólány keresztek

Istenem... mily régen volt, hét éve talán. Automatikus nyitotta ki a retikült, s pillantott a kiesi tükörbe... aztán beesukta, a múltba nézett szökdelő, nyugtalan gondolataival. Az évek úgy siettek, mint a repülőgépek a láthatáron... tovazártak, csak zúgásuk és az élet esendjét fekváró lármájuk maradt meg benne... Sándor — az örök álmodó — s mindig új gondolatok rabja... A nagy és feltétlen szabadság éneke... aki otthon a legnagyobb zsarnok. Ő volt akkor a győztes; az övé lett! Jelentette-e az ő egyéni boldogságát? Sajnos — nem! Akkor nem űlte itt egyedül, nem keresné a gyógyulást, mire talán a lelkének nagyobb szüksége van, mint a testének. Nem lehet bírni az életet... mely andalgó s megejtő rimes sorokban és versekben az örök után való vágyódásban tükröződött, valóságban két meg nem értő ember harca volt a hajszolt boldogsáért.

A savanyú vinkó megucrozva sem válik aszúvá! Az ő életüket hiába cukrozta az egyik versek fűszerével, a másik az alkalmazkodást, a jót akarás balszámával... Az alföldi ünnepély végre robanáshoz vezetett, pontot tett a keserves eselődások keserves fejezetének végéhez.

S aztán az amerikai nagy s úri gesztusai... Mindennek ígérete — mi pénzen szerzethető... Nagyon sok, s mégsem minden!

Valahogy érezte, hogy ha ismét eladja magát, most pénzért, jó lért úgy, mint először jósból, lemondással a boldogítani akarásért, a saját boldogsága lesz az ár, mely a múlt idővel örökre eltűnik... Kikapcsolódott ebből az új életből is... talán közelebb volt önmagához, mint bármikor, de távolabb egy biztos és boldog élet reményétől is — mint eddig bármikor. — Hányszor gondolta végig mindezt, hányszor rajzolta ki képzelete az Andrásovics magas alakját, mosolygó tekintetét... miért? Maga sem tudta... De valami mindig azt sugta: Ő volt az, s egyedül ő lehetett volna az igazi!

Regény. Teta: Bot Andor

(20-ik folytatás)

S most — életszesély, játék, vagy minek nevezzük — ide sodorja, megleveníti... Leülteti ide — húsz lépésre tőle, látja a társával, a másik nővel; biztosan a feleségével... itt ülnek, beszélnek, esznek, isznak a szomszédságában... Biztosan boldogok és este összebujnak... míg ő a közeli villa ablakában hallgatja a fák panaszos beszédét, a fenyők suhogását. Eszem vette, a vendéglő egyre gyűrűlt, már csak az átutazók jóéltvágyú társasága lakomázott.

Ekkor az egyik tálaló suhant el mellette, éppen meg akarta kérdezni tőle, ismeri-e Andrásovics urat és ki az a nő a társaságban... valami tiltakozott... nem, mégsem, ezt nem lehet, mikor a gyorsan közeledők hozzá érkeztek. — A férfi hirtelen előre lépett, előtte termett:

— Ibolka! Nem esalódom, úgy-e? Kárászno öngyásága?... Nem is tudott hirtelen szóhoz jutni, a férfi már lehajolt hozzá és megcsókolta a kezét. Mintha megszűröl, régi idők távlatából hazuzott volna:

— Kezét csókolom! — De ilyen váratlan, igazi szerencse! Ilyen csak egy jó fürdőben egyszer adja elő magát! Aztán a nőhöz fordult Andrásovics: — Gyere csak, hadd mutassalak be, a testvérem, igazabban mosto, hatestvérem. — Andrásovics Ilma... — Kárászno... Ibolka arca hirtelen kiszinesedett, úgy érezte, mintha nagy súly esett volna le vállairól, melléről, feje boldogan emelkedett egy fokkal magasabba... a fenyők szellege édes simogatássá vált... — Üljenek le!

— Ülünk le egy percre... Hat maga itt! Egyedül?... s megindult a kérdezősködések és felletek is mert viaszlemez, melyet a fürdőben minden órában lejátszat velük az élet rendezője.

(Folyt. köv.)

APROHIRDETESEK

Alkalmazást nyer férfi

Piatal
hentes és mészárossegédet alkalmaz László, Márton Kálmán 3. 213

Házmeesterpárt
öregebb józanéletű rendezembert, májusra felveszek, Nap ucca 4. 276

Kifutónak
jó családból való fiú fűszerüzletbe felvétetik, Csapó ucca 88. 288

Ügyes
kifutófiút, ki biciklizni tud, május elsejére keresek. Fűszeres tanuló felveszek, vitéz Nagy, Péterfia 61. 282

Kerékpározni
tudó kifutófiút felveszek pékségbe, Nyil ucca 79. szám. 261

Kifutófiú,
kinek gazdasági iskolába nem kell járni, azonnal felvétetik, Bartos ruhaüzlet. 279

Egy ügyes
fiú kiutónak azonnal felvétetik, József kir. herceg ucca 14. 275

Május elsejére
konvenciók kocsi tanára keresek. Jelentkezni: Rákóczi ucca 15 szám. 259

Kiszolgáló segéd
azonnali belépésre felvétetik, Deutsch Lajos, Piac ucca 38. 257

Alkalmazást nyer nő

Jó munkás
hőgyodrászkiasszony azonnal beléphet Késes ucca 26. szám. 267

Gyors- és gépiró
esetleg könyvelni is tudó kereskedelmileg jártas, keresztény női munkaerőt keresek, Mayer mérnök, Burgundia 15. 280

Háztartási alkalmazott

Keresztek
vidékre egy megbízható tiszta főzömmindenes, éves bizonyítványokkal, 30 év körüli, egy személyhez. Cím a kiadóhivatalban. 244

Szobalány,
hosszú bizonyítvánnyal felvétetik, május hó elsejére, Hunyadi ucca 16. szám. 278

Egésznap 6 személyes asztalabrosz előrajzolva 1-98
a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Főzésben jártas
háztartási alkalmazot-parkettes lakáshoz má-jus elsejére jelentkez-het, délelőtt 8-10 óra között. Kossuth ucca 54. alatt. 253

14-16 éves,
bejáróleány felvétetik, Jókai ucca 5. sz. 264

Ügyes
mindenesleányt, aki főzni tud, május elsejé-re keresek, vitéz Nagy-né, Péterfia 61. 283

Bejárónó
1 órától fél 3 óráig fel-vétetik, Nyomtató ucca 2., házmesternél. 269

Takarítónőt
jó bizonyítványokkal felveszek, Hatvan ucca 2. szám, II. emelet. 268

Bejárónó
azonnal felvétetik, Kos-suth ucca 22., étkezde. 265

Alkalmazást keres nő

Főzéshez értő
szorgalmas zsidőleány, esetleg gyerekekhez is elállana, zsidó úriház-hoz. Cím a kiadóban. 271

Szerény
fiatal asszony, magános férfihoz, mint házveze-tő elmenne. Cím a ki-adóban. 258

Ajánlat

Fűszerkereskedők, kocsmárosok és cukrászok figyelmébe!
A tisztifőorvosi rendel-kezőkkel kapcsolato-san kifüggesztendő táblák kaphatók ki-adóhivatalunk pénz-táránál, darabonként 12 fillérért. vv

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal, Ra-kóczi ucca 9. sz., tele-phon: 14-27. sz. 561 6. 30

Poloskairtást,
ciángázzal, lakások át-vizsgálását felelősséggel végzi, Kiss, Kigyó ucca 5. szám. 698 4. 30.

Takaréktűzhelyét
ha rossz kicseréli újal, ha nem süt, vagy füstöl felelősséggel kijavítja Nagy István, Széchenyi ucca 6. 303 4. 27

Fáy-arc krémek
tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc Aranygyászruvó gyógy-szertára, (színház mel-lett), 199 11. 30

Ne dobja el
apró illatszeres üvegeit mert a Földes illatszer-tár megvásárolja azo-kat, Arany Bika bér-ház, Vigmozi bejárata-nál. 1001

Veszek
bétort, varrógépet, min denféle ingóságot. — Andrászkó, Csapó ucca 16. sz. Hívásra jövök. 96+

Előrajzolás,
most abrosz 30, falvédő 12, díspárna 8, csik 8, monogram 2 fillér, új mintákkal „Vénusz” ké zimunkaüzlet, Csapó u. 41. sz. (Rákóczi piaccal szemben). 180+

Villanykörte esere
20 fillér, gramofon, s tenniszfelszerelés. Min-dent cserélünk. Va-gyonmentő Hunyadi u. 18. szám. 1701+

Üzlet áthelyezése
miatt ajánlom a fes-tetők figyelmébe — porfestékeimet kilo-gramonként 28 fillé-ről barna olaj festé-ket, kg.-ként 60 fillé-ről Lakkzománefes-téket, kg.-ként 1.40 fillérről Linoleum padlófestéket, kg.-ként 2.— P-tól vegyi és olaj árak kapha-tók rövid ideig, míg a készlet tart. Csapó u. 14. Festékárú üz-letben. 7. 4. 29

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hun-gária penzióban **szobák napokra s hónapszám-ra,** Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 919 vv

Társ

1000—2000
pengővel szezon üzlet-hez társat keresek, Je-het nő. Cím a kiadó-ban. 266

Autó, motor kerékpár

Keresek
megvételre jó állapot-ban levő segédmotoros „Csepel” kerékpárt. — Ajánlatot részletes le-írással és ármejelölé-ssel „Tisztviselő” je-ligére a kiadóba kérek. 231

Egy hatüléses
üzemképes bérautó ol-esón eladó. Telefon: 34-37. sz. 1001 vv.

Weisz
műszerésznel szakszerű javítás, kerékpár és a-katrészek legjutányo-sabbán, Piac ucca 66. 979 5. 3.

Bútor

Ebédli,
szép komplett, eladó. Cím a kiadóban. 286

Háló,
ebédli, konyhaberende-zés eladó. Megrendel-hető: Bodnár, Deák Ferenc ucca 10. 281

Eladó
olesóért szép ebédli-bú-tor, Piac ucca 43. szám, III. udvar, IV. emelet, 8 ajtó. 278

Használt
bútor és szőnyeg, el-költözés miatt eladó. Arany János ucca 21 sz. Megtekinthető délután 3-5 óráig! 260

Atadó üzlet vendéglő

Vendéglő,
jogfolytonossággal tel-jes berendezéssel elköl-tözés miatt eladó. Pé-terfia 36., keresztépület 1729 5. 16

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Azonnal
kiadó jóforgalmú üz-lethelyiség, Sas ucca 4. 191

Kiadó
Piac ucca 85. szám alatt üzlethelyiség, to-vábbá Csapó ucca és Vár uccai bérházban nagy raktárhelyiségek, mindkettő május hó el-sejére. Értekezni lehet Wiener, Kossuth ucca 27. szám. 243

Üzlethelyiség
kiadó azonnalra az Arany Bika mellett. Ér-tekezni Németh Dániel autósaküzletében, Jó-zsef kir. herceg ucca 2. 267

Kiadó lakás egyszobás

Egyszobás,
konyhás udvari lakás, villanyvilágítás, piac kő-zelében Montezredes, (volt Magoss) ucca 11. 272

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
konyhából álló egyszé-rű udvari lakás, május elsejére, Bethlen ucca 50. szám alatt kiadó. Értekezni lehet a ház-tulajdonossal Maróthy György ucca 21. sz. déli 1 és 2 óra között. 237

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
összkomfortos másod-emeleti lakás, augusz-tus elsejére kiadó. Sas ucca 4. Kölesönös. 241

Négyszobás
komfortos úrilakás, külön kerttel, májusra kiadó. Szent Anna ucca 29. szám. 270

Butorozott szoba

Teljesen
különbejárattú 2 uccai bútorozott szoba, elő-szobával, fürdőszobá-val (garantáltan tiszta), Széchenyi ucca 12. sz. alatt kiadó. 1545 vv.

Különbejárattú
elegánsan bútorozott parkettás szoba, elő- és fürdőszobával kiadó. — Hella, Csapó ucca 22. 250

Bútorozott
nagy szoba, fürdőszo-bával kiadó. Perczelné, Szent Anna ucca 10. 214

Különbejárattú
udvari bútorozott szoba kis előszobával kiadó. Bethlen ucca 44. 273

Különbejárattú
csinosan bútorozott szo-ba, fürdőszoba haszná-lattal kiadó. Csillag u. 8. szám. 262

Központban,
bútorozott szoba, teljes komforttal kiadó. Hat-van ucca 6. IV. 13. 254

Bútorozott
szoba, egy, vagy két személy részére kiadó. Ugyanott úriasszony lakótársnőt keres. Cím Hatvan ucca 27. 274

Ingóságvétel

Épületbontásból
téglat, deszkát, szalufát gerendát, lécezt eserepet veszek, Kandia ucca 14 210

Ingóság eladás

400 kg-ig
terhelhető vasszerkeze-tű lift teljes felszerelé-sel — üvegezett ajtók, — dalárdáknak fahang-jegytartó állványok, ola-jos vashordók szivaty-tyukkal, vascégtáblák, ruhatáraknak forgat-ható vasfogások olesón megvehetőek Csapó u. 14 sz. festéküzletben. 7. 4. 30.

Hentesüzlet-
berendezés eladó. Ér-tekezni lehet Csapó u. 18. szám, házfelügyelő-vel. 212

Eladók
bontási anyagok eserep léce, faanyagok, Ra-kovszky iskola udvar-ban. 255

Elveszett

Elveszett
Szent Anna uccán ke-rékpárról térképeket, s iskolai könyveket tar-talmazó csomag. Meg-találóját jutalmazom. Cím a kiadóban. 263

Vegyés

Grafológusnő
múlt, jelen jövőről fel-világosít. Fogad: Szé-chenyi ucca 43. szám. 165

Fügefá,
szép gyökeres példá-nyok 20 30 50 filléres árban kaphatók, Hat-van ucca 24., házmester-nél. 225

Ültetni való
kaesatozás, vizen nevelt kaesáktól kapható. Jó-zsef kir. herceg ucca 30 285

Gazdasági termények

Szőlővesszők,
saját telepemről, por-hajás és kétéves gyö-keres esemege és bor-fajokban már 3 fillér-től kaphatók. Árpád tér 33. szám. 1755 5. 16

Szudáni füvet
vessen, hogy szálasta-karmányszükségletét biztosítsa. Vetőmag kap-ható: Ujvárossy István gazdaságában u. p. Szentmargitapuszta. 261

Gazdasági eszközök

KUTFURÁST
raktáron levő új és használt csövel vállal Kiss kutfuró, Jánosi 7. 1955

Gulyadézsák,
kútvedrek boroshordók eladók, mosodézsák javítása. Nap ucca 4.

Eladó házhely

Eladó házhely
a Sámsoni kövesúttól 1 perenyire, Apponyi út-ca 48. szám alatt: Négy-szögölenként 3 pengő a ritka alkalmi vétel ára. Kedvező részlet-fizetésre is megvásárol-ható. 2+

Olesó házhelyek
a Luther- és Kuruc ut-rák sarkán, részletfize-tésre is eladók. Felvilá-gosítást ad: dr. esányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12. 1006 vv

K. Tóth K.
utca 42. sz. ház 600 négyszögöl gyümölcsös-kerettel eladó. Értekezni Ótalmom u. 1. sz. Su-lyoknál. 792, 5, 1

Eladó ház

Kút ucca 102.
ház olesón eladó. Far-kas ügyvéd, Arany Já-nos ucca 2. 223

Remek üzletes ház
a Király Ferenc ucca 7. szám alatt. Három lak-osztály. 320 négyszög-öles telek. Forgalmos hely a Sámsoni úti so-rompó mellett. Ez a rit-ka alkalmi vétel 4500 pengős áron kedvező fi-zetési feltételekkel most megköthető. 8+

Vendég u. 54. sz.
nagy jövedelmű ház ked vező fizetési feltételek-vel 4900 pengőért el-9+

Minden kényelem
megtalálható a Sámso-ni úti vámláztól 5 per-nyire fekvő, Csapókeret, György u. 3. számú el-adó háznál. A szép sza-bályos 300 négyszögöles telken van: egy rendbeli lakás: 2 szoba, konyha, éléskamara, nyárikony-ha, istálló, kut, jégve-rem. Villany bevezelve. Utolsó ára 3000 pengő. Rendkívül kedvező fi-zetési feltételekkel, esel-leg lakbér lekötéssel. 1+

Vasutasokat érdekli!

A Homokkert, Oláh Ká-roly u. 38. sz. ház be-költözhető két szobás lakással eladó. Az in-gatlan jól jövedelmez, mert négy rendbeli la-kás van rajta. Villany-világítás, kut az udvar-ban. Külön kerített gyü-mölcsöskert. Ára 6800 pengő. Lakbér lekötés-sel is megvásárolható. 6+

Eladó

ház a város szívében 7 lakással, mindgyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövédellel 366 négyszögöl területen. — Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcs-fa, baromfi udvar. Sem pernova front. Elsőren-dű tőkebefektetés. Ra-kóczi ucca 35. szám. 101+

Családi ház eladó
a Mélyfurás közelében, a Sámsoni úti iskola szomszédságában, Kard u. 4. szám alatt. A 306 négyszögöles telek va-donatuj kerítéssel, két szoba-konyha remek téglalapúval azonnal elfoglalható. Svivattus kút, villanyvilágítás. — Ára 4000 pengő. A vé-telár lakbérlekötéssel is fizethető. 3+

Ritka alkalmi áron
eladó a Hétvezér utca 47. számú ház. — 700 □-es telken igen szép kuriaszerű épület tor-náccal, többrendbeli la-kással, különálló istálló épülettel, kamrákkal, két szivattyús kúttal. — Konyhakert a háznál. Ára mindössze 7800 P. ami megfelelő lakbér le-kötéssel részletekben is fizethető. 4+

Eladó föld

Homokbánya,
a Rigó ucca elején, kö-vesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek ki-bányászás után ingyen-ben marad a vevőnek. Közelebbi felvilágosí-tás 28-83. telefonon. 11+

Eladó
ötvenöt kat hold fekete föld, tanyaépületekkel. A Bánom-kertben 944 négyszögöl föld, pajta-val, Hajdúszoboszlón id. Czeglédy Lajos, Ra-kóczi út 74. 524 vv.

Fancsikán
ötvenholdas tanya-birtok, kedvező áron el-adó, Farkas ügyvéd, — Arany János ucca 2. 224

Eladó állatok

FAJTISZTA
bronzpulyka tenyész-tozás április 30-ig 80 fillér, májusban 50 fillér. Napos pulyka darabja 2 pengőért előjegyezhető Saád Gyuláné, Aradvány-puszta, Szabolcsme-gye. Átadás Debre-cenben. 1001 5. 3.

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.